

24

18/19/20

وَاحِدٌ عَلَّمَ أَنَّ عَابِدَ فَقِيهِ شَيْطَانٌ مِنَ الْف

نحمده ونصلي على انطباع كتاب هو للذكي ممد الداراية وللغني
مفيد البصيرة مزيل الغواية المعروف بالجلد الاخضر من

سب فرمايش حاجي الحرمين صديق خواجہ نجمدنی تاجر کتب

المعزى المنشىء في اللالك في مطبع الى نولكشور الواقعة

باہتمام بابونہر لال بھارگوپہر پرنٹنگ و پبلیشنگ

سورت جزو

ASL - 24

Mohamed Abdul Karim
bin Mohamed Mohamed
Abd Rabb

Mukhtasirul Waqaya
Vol II

Nolkishor Press
Lerichow

B28 H

162 pages

درین مطبع کتب هر علم و فن موجود هستند از انجمله صرف کتب علم فقه اهل سنت و تصوف بزبان فارسی موجود
مطبع هذا براسه آگاهي خريداران نوشته شد که ذريعه آگاهي شود.

نام کتاب	قيمت	نام کتاب	قيمت
فقه اهل السنة		کتب تصوف	
شرح سفر السعادت - از مولانا عبدالحق دهلوی معروف	۷ پائی	مالا بدمنه - از قاضی شمس الدین محمد اسد مع وصیت نامه	۵ پائی
حجج الحجج - مسمی به غایة الشهور از مولانا محمد شاه	۱۱	شرح مختصر قایم کو میری - از مولانا جلال الدین سمقندی	عمر
تذکره الجمع - احکام جمعه از مولوی عبد السلام	۹ پائی	رساله تنبيه الانسان - در حلت و حرمت جانوران -	۹ پائی
تبیان - در حکم تمباکو و حقّه از ملا معین الدین	۹ پائی	رساله قاضی قطب - ذکر ایمان و امان -	۳ پائی
بدائع منظوم - مسائل فقه نظم فارسی از ملا ناظم علی رح	۲	مختصر قایم - با ترجمه فارسی حصه اول -	۶
نام حق مشهور و رسی از شیخ شرف الدین بخاری	۶ پائی	الینا - حصه دوم -	۵
ماتة مسائل - سو مسائل از مولانا احمد اللہ رح	۳۲ پائی	کتب تصوف	
شرح وقایع فارسی - مع حاشیه ملتی الا بحر از		دیوان خواجہ شمس الدین حافظ شیرازی - محرره	
شاه عبدالحق محدث دهلوی -	۱۳۶ پائی	اجازت نمشی شمس الدین صاحب واضح قلم کاغذ سفید گنده	۷ پ
مسلك المتقين - مرغوب علماء ولایت از		دیوان حافظ - جدید بطبع کاغذ سیمی سفید و خانی	۱۲
مولوی آله یار حسان -	عمر	الینا - کاغذ سفید و خانی	۱۲
فتاوی برمنه - جامع البواب فقه از مفتی نصیر الدین	عمر	نہیں الارواح - از حضرت شیخ معین الدین چشتی -	۱۳ پائی
قدوری - مترجمہ مولانا ابوالقاسم -	۶	کلمة الحق - از شاه عبد الرحمن مع شرح نور مطلق -	۵
شرح فارسی مختصر قایم - از عبد الرحمن جامی	۱۵	از ملا نور احمد در بیان وحدت وجود مع دلائل و دفع شکوک -	۵
تادر المعراج - جامع آیات و احادیث و روایات و		مکتوبات جوابی - شیخ شرف الدین یحیی منیری رح	۲۴ پائی
بیان معراج نبی صاحب تاج از شیخ العالم اکبر آبادی -	عمر	مکتوبات - حضرت شیخ شرف الدین یحیی منیری رح	۱۰
کنز فارسی - از مفتی نصیر الدین کرمانی محشی مع فرهنگ	۹	مکتوبات امام ربانی - حضرت مجدد الف ثانی	عمر
نیتہ المصلی - عربی مع ترجمه فارسی از جانب مطبع -	۹	گلشن بهار - رمز تصوف از مولوی انور علی -	۳۱ پائی

وَأَحَدُ أَعْلَى أَنْ عَابِد
فَقِيْهِ شَيْءٌ لِلشَّيْطَانِ مِنَ الْفَقْرِ

مُحَمَّدٌ وَنُصِّلَ عَلَى انْطِبَاعِ كِتَابِ هُوَ الَّذِي مَمْدُودُ رَايَةِ وَلَقِيَ
مُفِيدُ الْبَصَارَةِ مَزِيْلُ الْغَيِّ أَيْةُ الْمَعْرُوفِ بِالْجَدِّ الْآخِرِينَ مِنْ

حَسْبُ فَرْمَايشِ حَاجِي الْحَرَمِينَ صَدِيقِ خَوَاجَةِ خَنْدِي تَابِرِ كَتَبَ

الْمَعَزِيُّ الْمَشْرِقِيُّ فِي الْكَتَوِّ
فِي الْمَطْبَعِ إِلَى تَوْلِكِشُورِ الْعَاقِعِ

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله ۝

[illegible]

عليه السلام اذا بايعت اي عقدت عقداً على ان يكون نفى الزيادة
في يدك فمن بعده فمن بعده فله فلا ريب انما هو
النفق ان يكون كماله او لا حد له او هو ما ليس
بالنفق ان يكون نفى الزيادة واللام بين
النفق ان يكون نفى الزيادة واللام بين
النفق ان يكون نفى الزيادة واللام بين

عبد الرحيم و جليلان البائع
ماضى ليقضه الاجتهاد العقد والمضيق
العقد مضى وان القيمة لان الثمن الباس
تمام العقد بالبر فصار ولم يدر ان الثمن الباس
لكنه اذا اشترى من غيره فليس له ان يفسق
قوله عليه السلام ان المشتري بالخيار
ولم يدر العقد ان الثمن الباس
خياره ولم يدر كقبول الثمن فليس له ان يفسق
للمالك عليه السلام ان يفسق

لا يملكه إلا الله
ولا يظفر في ملك الكعبة
ولا يظفر في ملك الكعبة
ولا يظفر في ملك الكعبة

عمل فرج من البيع الاتوى وهو اللام تسرع في غيره وقد خيرا لشرط على باقي الخيارات، لانه يمتنع اقيدا احكام بطلان البواقي ١٢ اعنايه
 الشهور يفسد البيع كاستثناء قد ر معلوم فصل في الخيار صحيح خيا س
 درخت فاسد كند بيع را مانند استثناء کردن قدر معلوم از آن فصل است در خيار صحيح است خيار
 على الافراد ١٢ لان صحيحه جوازيا لشرط الحاحه لرفع الغبن بالتردى والبلوغ والمشتري فيه سوا ١٢
 الشوط لكل منهما ولهما ثلثة ايام وقل لا اكثر الا انه يجوز ان اجازي
 شرط را سه هر يك از عاقدان و برابر سه و دو سلسه و زو كم نه زياده مگر بتحقيق جائز ميشود اگر اجازة كره
 البيع العقد ١٢ لانه في معنى خيار الفوط حكمه الياس
 الثلثة وكذا ان شرط ان ان لم ينقل الثمن الى ثلثة او اكثر فلا بيع ولا يخرج
 لان المفسد قد زال قبل تقرر بدخول اليوم الرابع ١٢ الياس
 در سه روز و پنجين اگر شرط كره كه اين بنده اگر نقد نه كره و ثمن را تا سه روز يا اكثر از اين پس بخت بيع و خارج نميشود بيع
 لان خروج موقوف على الرضا و لم يوجد ١٢ الياس
 عن ملك بائع مع خياره فملكه في يد المشتري بالقيمة كالمقبوض على سوم
 از ملك بائع خود يا خيار او پس ملك او و درست مشتري به قيمت است مانند ملك مقبوض به قصد
 البيع عن ملك البايع ١٢ جندى
 الشراء ويخرج مع خيار المشتري فملكه في يده بالثمن كغيبه لكن لا يملكه المشتري
 للزوم البيع من جهة ١٢ الياس
 شرطه و خارج ميشود با خيار مشتري و ملك او و درستش به ثمن است مانند غيب شدن لكن مالكن نميشود مشتري
 لانا مقفوع على الملك لم يوجد ١٢ اى نسخ من الخيار ١٢ الياس
 فلا يثبت احكام الملك كعق قريبه ونحوه والفسخ لا يعمل الا ان يعلم صاحب
 في انقضاء البيع ١٢ الياس
 پس ثابت نميشود احكام ملك مانند عتق قريب او و مانند ان نسخ عمل بكنه مكر وقت علم صاحب او
 فى اى مدة الخيار ١٢
 فلا مدة بخلاف الاجازة و يسقط الخيار بعضى امد و ما يدل على الرضاء كركوب
 در مدت بخلاف اجازة كردن و ساقط ميشود خيار بگذشتن مدت و با بجز دالالت نميكنند بر رضا مثل ركوب

باعتبار فان لا يفسد لعدم الملك وكون الامتياز له
ولا ضرر ولا يعجز الا لعدم الملك وغير ذلك من الضرر بالانجيل
بالفسخ في المدة وان السلام والتمكين حال الفسخ فانه يصح الفسخ
وان لم يعد له انما يحل وان لم يعلم

مختصر و قایم

[illegible]

على العلم ثم برهن انه باق عند البائع او خلفه انه باعه وسلمه
اي اقام البينة اليه

بر علم پس ثابت کرد بگوایان که آن غلام گم‌نهیست است نزد باقی یا قسم دهد او را باینکه او فروخته است او را و سپرده

وما ابق قط او مال حق الرب بهذا المدعى ولا تمن على المشتري
اي لا قبل البيع والابدية ١٢ اي هذا الوجه الذي يدعيه المشتري ١٣
اي لا يجب اعطاء الشئ ١٤ اي للمشتري ١٥ انتهى

ادراوند گرفته است هرگز یا نیست اورا حق رد کردن بسبب این دعوی و واجب نیست رد نم بر مشتری

اذا ادعى العيب حتى تبين عدمه وملاواة العيب ركوبه في حاجة رضاء لثمة
 اي عدم العيب ١٢
 اي ملاواة المشتري اليوم المعيب ١٢

و قیام کند عیب را تا که ظاهر شود تا برون عیب دهد اگر در معصوم ارشد آن حاجت خود ندارد غریب حرام

فلذا ركبوا بطنية اليا سلى من الركوب بان كانت الدابة مجموعا ١٢ برجدي
اوشراء علفه ولا بد له منه ولو شترى عبيدين صفقة ووجد باحدهما عيبا
اي البشتر واحد ١٢

و یا خریدن گیاه دانه یا تخال که عظمی بنویسد و از آن دان و اگر خریدد و دانه را به یک عقد دریافت در لی از آنها عیب را

ای یکوزله ان یخفظ واحد بها ۱۲ وای وان لم یقبض بل قبض احدیها و ان او بالخریب ۱۳
رده خاصه ان قبض بها والا عندهما اوردها كما فی لکیلی والوزنی وان قبض
ای الا احد الملبس فقط ۱۴

دکنند اور اخلاص اگر قبض کو داک ہر دواد گرنہ بکیر دہر دورا یار دکنند ہر دورا جینا تخر کیسی یا فذنی وا اگر قبض کردہ

من البليد الموزني ١٢ الياس ١٢ لان النعيف في عيب ١٢ على كل عيب وان
واستحق البعض لم يرد الباقي بخلاف الثوب وضح ان ثوب من كل عيب وان
اسى البائع ١٢

و سخن شد بعضی را در نعلند بانی را بخوان جانم و سخن است بیع الکر ابراء کرد و نیز از شد از هر عیب اگر چه شمار

ليعد مفصل في البيع الفاسد بطل بيع ما ليس بمال كالدماء
 لان البيع مبادله مال بمال فلا يوجب مفصل بيع ما ليس بمال كالدماء
 العيوب ١٣

فصل است در احکام بیع فاسد باطل است بیع آنچه که نیست مال یا منف خون

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

مختصر وقایہ

[illegible]

في مجلس عقده وكل من عوضيه مال ملكه ولزمه مثله حقيقة او معني
اي المشتري اذا ملك البيع في يده ١٢ مئة
اي المشتري المبيع ١٢ مفتي

فان كان الفساد بشرط زائد فلمن له الشرط ففسدوا والا فكل منهما

ای من لم منفعة الشرط ۱۲ شرح الیاس فسخ بحجة المار ۱۲
پس اگر بود فساد به شرط زائد پس برای کسیکه او را شرط است فسخ عقد است و اگر پس بر کسی که زاعق ان
ای المبیع بان بانه او بیه ۱۱۲ الیاس

پس اگر خارج شد از ملک مشتری یا بنا کرد دوران پس نیست نسخ و حلال است مراعات آن بحکم تکرار

ای الطیب المشتري ۱۲ قائل لطاب ۱۲ عبد المطلبی
بعد التقایض لا المشتري مارجو صبیحه فیتصدق به وکوه الخش
ای المشتري ۱۲ مارجو صبیحه فیتصدق به وکوه الخش

ای نقد الشراء ۱۲
جمع جالبی بکوه لیلان بیلاقی الجبلین الطمان فی الطريق
السوم علی سوم غره اذا خذ اثم

و اما آنرا که می فرمایند فلان بن با نسیم علی السوالانه بیع من یزید و هو جائز است
قصه خریدن بر قصه خریدن دیگر کس قیسه را نمی شنود یعنی نمک و ده است ملقی جلب که ضرر بود تا این

بیع الحاضر للبای زمان القحط والبیع وقت النداء و تفریق صغیر
ای وکره ۱۲ مفتی
ای وکره ۱۲ مفتی

من ذي رحم محرم سنة لا بيع من يزيد فصل في الاقالة والاقالة فتنه في حق

ساحب حکم که حرام باشد برود بیع کسی که زیاده کن فصل ست در احکام اقاله اقاله فسخ بیع ست حتی

[illegible][illegible]

تشریح

له قول قدر راس المال آه ذلک
 لا ینطبق العقد بقدره فلا یمن بانه غیر من فوج
 الا ان کان ثوبا او حیوانا فینفذ الاشارة ۱۲ فی حدیث
 الا ان کان ثوبا او حیوانا فینفذ الاشارة ۱۲ فی حدیث
 الا ان کان ثوبا او حیوانا فینفذ الاشارة ۱۲ فی حدیث
 الا ان کان ثوبا او حیوانا فینفذ الاشارة ۱۲ فی حدیث

وصفته کجید و قدره واجله و اقله شهر و قدر راس المال فی
 کف و نحوه ۱۲

وصفت او قتل خوب و قدر او بیع ادا و اندک او یک ماه است و قدر راس المال در

الکیلی والوزنی و العدوی و مکان ایفاء مسلم فی حمله مونة و قبض
 الا ان کان ثوبا او حیوانا فینفذ الاشارة ۱۲ فی حدیث

کلی و وزنی و عدوی و حای و ادا و مسلم فی کله برای بار کردنش مشقت باشد

مبتدا و قو شرط بقاء خبره ۱۲ مفتی علی الصلح ۱۲ ای کان راس المال ۱۲ الباس
 راس مال قبل لا فتراق شرط بقاءه فلو کان دینا و عینا بطل

و قبض راس المال پیش از جدا شدن شرط بقای مسلم است پس اگر بود راس المال درین زمین باطل شود

استبدال ادو لیه او شکره او فاقه ۱۲ شمنی قبل قبضه ۱۲ شمنی لایحجب قبضه لایحجب ۱۲ قلح
 فی حصه الدین و لا يجوز التصرف فی راس المال و المسلم فیہ قبل

در حصه دین در و نیست تصرف در راس المال و مسلم فیہ پیش از

قبض و لا استصناع باجل سلم تعاملا فیہ ای لا و بلا اجل
 قدیل جواز و هو و لیه ۱۲ ای سواد لغا طو آه ۱۲ کالو ب ۱۲

قبض و طلب کردن کار بود و سلمت معاطه کنند در آن مردمان یا نه و به غیر و عده

فیما یتعاملون بیع فیجبر الصانع علی العمل و لا یرجع الامر و المبیع
 ثم ذکر ذواته ۱۲ لیتکون من سلم المصنوع السبع ۱۲

در آنچه معاطه کنند بیع است پس گیر کرده شود و صلح به کردن کار و رجوع نکند امر و بیع

هو العین لا عمله فلو جاء بما صنع غیره او قبل العقد فأنه حرم و لا یتعان
 لانه لا وجود له فی نفسه ۱۲ ای با صناعه هو قبل ۱۲ شمنی ای واخذه المستضعف صح العقد ۱۲

نعم است نه عمل و بیس اگر آمد بآنچه ساخته بود و دیگر یا پیش از عقد پس گرفت آن مرجع است و متعین نشود

ای الصانع ۱۲ ای او جازر بالمصنوع قبل العقد ۱۲

ای کان راس المال ۱۲ الباس

فی راس المال ان یسبب ان یجوز ۱۲ فی حدیث
 فی راس المال ان یسبب ان یجوز ۱۲ فی حدیث
 فی راس المال ان یسبب ان یجوز ۱۲ فی حدیث
 فی راس المال ان یسبب ان یجوز ۱۲ فی حدیث

الصلح ۱۲ فی حدیث
 الصلح ۱۲ فی حدیث
 الصلح ۱۲ فی حدیث
 الصلح ۱۲ فی حدیث

ای کان راس المال ۱۲ الباس

الصلح ۱۲ فی حدیث
 الصلح ۱۲ فی حدیث
 الصلح ۱۲ فی حدیث
 الصلح ۱۲ فی حدیث

ای کان راس المال ۱۲ الباس

ای کان راس المال ۱۲ الباس

ای کان راس المال ۱۲ الباس

ای کان راس المال ۱۲ الباس

بما الشفع فيستر وعضوها
له قوله على البائع لان شراء المشتري قبل
الى الشفع فكان البائع باع عليه اولاً
والعمدة في التقاطع على البائع من غير
قوله وان شرطه آه يعني المشتري ولا
الشفع بشرط البراءة من الشفع
يزيد لان المشتري ليس بابح
شله قوله المشتري لان الشفع في
الاخذ فقد اقل والمشتري يكون
على من اشترى اليا من الشفع
وذلك لان الشفعة في حق المشتري
لان المشتري يحكمه المشتري

[illegible]

٢٠
 قول في رسال القاضي ان
 قلت ظاهر اليد زينة على ملكة قلت بل لا يصلح
 انعامه ولا الجارة ولا يحمل لا يصلح
 وايضا الظاهر كفى لا ينافي الشفع اي
 كان لا للاستحقاق وجازة الشفع اي
 الاستحقاق على الشئ لانه خلف على
 على العاد واما كيف على العلم
 ما في يد غيره وفي رواية كيف على العلم
 البتات هو في الدين الشفع بما ملكه
 الشفع على ان الدار التي يشفع بها ملكه
 قول او نقل عن ابي عن
 هذا الدار واما
 نفسه

ای من ختم الشیخ و هو المشتري ۱۲ غنایه

بدا ونكل عن الحلف على العلم بأنه مالكة او برهن التشفيع سأل عن الشراء

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل القرآن الكريم آية للعالمين

پس اگر اقرار کرد بخیر عیان یا بقول کرد از حلف یا گواه آورد و شفیع حکم کرد یا بولتفتنه پس نرم کرد و در سطح حاضر کردن

القاضي

بجضوره ويقضى بالشفعة والعهد على لبايع والشفيع خياصا الوثية

جمہور دانش اور اشعار ۱۲ واصل با فقیر ۱۲ ای من العیب ۱۲ اذا اختلف مع الشفیع ۱۲ علم

و نه ای عیب اگر چه شرط کرده باشد مشتری بر آن را از عیب و قیول در مقدار تن مبیع مشتری است

وَقَدْ كُنَّا نَعْلَمُ أَنَّكَ تَخْلُقُ كُلَّ شَيْءٍ فِي خَمْسَةِ أَيَّامٍ

الافان و انوار
الحاکم لانه و انوار
نور الیقین فیما یقع
فی القلب لان فیض التعلیم

سأقل آه
عالباب آه
لنداد ایما نطق
الاشرفیا فیضی
حلفا
الایوب یارب
ک م البو
المفتوی

لوا دى مبادى وان واخذ العقدة الدين الدر من

ولا لمن باع او بیه له او ضمن له رد بل لمن اشتري وشرى له ويبطلها

وشرى له او بیه له او ضمن له رد بل لمن اشتري وشرى له ويبطلها

تسليمها بعد البيع لا قبله والصلح مع بطلان له وموت الشفيع لا المشتري

تسليمه ليس ان يبيع نفسه او وصى به باطلان صلح وموت شفيع نه موت مشتري

وبيع ما يشفع به قبل المقضاء ويشفع حصه احد المشتريين لا احد بائع

وبيع انچه شفعه گرفته بآن پیش از قضاء وچه شفعه گرفته شود حصه یکی از مشتريان نه حصه یک از بائعان

فان سلم شواء زيد فظهر شواء غيره او الشواء بالظن فظهر انه باقل او بمثلي

پس اگر تسليم کرد شواء زيد پس ظاهر شد شواء دیگر يا شواء به بزرگ پس ظاهر شد بیکم از آن يا به مثلي

لا تسقط الا ان ظهر بقيمتي قيمته الف واكثر واذا باع الا مقدار ذراع

مسقط نمی شود مگر آنکه ظاهر شود شواء به بقيمتی بیش از هزار در پیم یا زیاد بود اگر فروخت مگر مقدار یک گز

فلا تشفع له كتاب لقسمته هي تعيين الحق الشائع وغلب فيها الا فرازي ا

پس نیست شفعه مگر شفعه کتاب است ودر بیان قسمت و آن معین کردن حق شائع و غلبه فيها الا فرازی ا

والمبادلة في غيره فياخذ كل شريك حصته بغيبه صاحبه ثم لا هنا وندب

والمبادله در غیره فیاخذ کل شریک حصته بغیبه صاحبه ثم لا هنا وندب

والمبادلة في غيره فياخذ كل شريك حصته بغيبه صاحبه ثم لا هنا وندب

والمبادلة في غيره فياخذ كل شريك حصته بغيبه صاحبه ثم لا هنا وندب

والمبادلة في غيره فياخذ كل شريك حصته بغيبه صاحبه ثم لا هنا وندب

والمبادلة في غيره فياخذ كل شريك حصته بغيبه صاحبه ثم لا هنا وندب

ان الصلح باطل لا بد من الموت او لان في التفتة... كتاب القسم... لا تسقط الا ان ظهر بقيمتي قيمته الف واكثر... فلو باع الف واكثر واذا باع الا مقدار ذراع... فلو باع الف واكثر واذا باع الا مقدار ذراع... فلو باع الف واكثر واذا باع الا مقدار ذراع...

وشرى له او بیه له او ضمن له رد بل لمن اشتري وشرى له ويبطلها

والمبادلة في غيره فياخذ كل شريك حصته بغيبه صاحبه ثم لا هنا وندب

النفقة

[illegible]

مختصر وقایه

ای الهامیة خدایت عیدین آه ۱۲ ای یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ ای یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ ای یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 بیت صغیر و عیدین هذا هذا العبد والاخر لاخر کتاب الهیة هی
 در بیت خرد دور و دینده مرین را این بنده و مرد دیگر را و یکر بنده کتاب ست در میان همه
 لایه نفر فیها ۱۲ یعنی
 تملیک عین بلا عوض و یحیوم بوهیت و نخلت و نحوهما و نتم بالقبض
 و ان ملک کردن عین است بر غیر عوض و یحیوم است بگفتن و بیهیت و نخلت و مانند این تمام مرتبه قبض
 فی مجلسها و لو بلا اذن و بعده باذن و لا تقسم فی مشاع یقسم فاقسم
 ای و با قبض بعد ای بعد مجلسها باذن ۱۲ مفتی
 و زحمت آن اگر چه بجز اذن باشد پس از مجلس اذن و یحیوم نیست فی مشاع که قسمت کرده شود پس اگر قسم
 ای و کتب المشاع فی عدم القصد بهین ۱۲ مفتی
 و سلمه و کذا هبة لبین فی ضوع و نحوه لا دقیق فی بر و ان طعن و سلم
 فایض بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 کرده شد و تسلیم کرده شد یحیوم است و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 و هبة و امع الموهوب له تامة هبة لک لطفه و قبضه عاقلا و قبض
 و هبة یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 من یوریه و هو معه و الزوج بعد الزفاف معتبر فی هبة
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 کسی که تربیت کند او و همراهمش بود و قبض شوهر بعد از زفاف معتبر است و در مسیله
 لاجنبی له و تصح هبة اثنين داما واحدا و عکسه لا
 بیگانه مر طفل را و صحیح است به دو کس خانه را هر یک را و عکس آن صحیح نیست

ان الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 ای و با قبض بعد ای بعد مجلسها باذن ۱۲ مفتی
 و زحمت آن اگر چه بجز اذن باشد پس از مجلس اذن و یحیوم نیست فی مشاع که قسمت کرده شود پس اگر قسم
 ای و کتب المشاع فی عدم القصد بهین ۱۲ مفتی
 و سلمه و کذا هبة لبین فی ضوع و نحوه لا دقیق فی بر و ان طعن و سلم
 فایض بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 کرده شد و تسلیم کرده شد یحیوم است و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 و هبة و امع الموهوب له تامة هبة لک لطفه و قبضه عاقلا و قبض
 و هبة یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 من یوریه و هو معه و الزوج بعد الزفاف معتبر فی هبة
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 کسی که تربیت کند او و همراهمش بود و قبض شوهر بعد از زفاف معتبر است و در مسیله
 لاجنبی له و تصح هبة اثنين داما واحدا و عکسه لا
 بیگانه مر طفل را و صحیح است به دو کس خانه را هر یک را و عکس آن صحیح نیست

ای و با قبض بعد ای بعد مجلسها باذن ۱۲ مفتی
 و زحمت آن اگر چه بجز اذن باشد پس از مجلس اذن و یحیوم نیست فی مشاع که قسمت کرده شود پس اگر قسم
 ای و کتب المشاع فی عدم القصد بهین ۱۲ مفتی
 و سلمه و کذا هبة لبین فی ضوع و نحوه لا دقیق فی بر و ان طعن و سلم
 فایض بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 کرده شد و تسلیم کرده شد یحیوم است و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 و هبة و امع الموهوب له تامة هبة لک لطفه و قبضه عاقلا و قبض
 و هبة یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 من یوریه و هو معه و الزوج بعد الزفاف معتبر فی هبة
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 کسی که تربیت کند او و همراهمش بود و قبض شوهر بعد از زفاف معتبر است و در مسیله
 لاجنبی له و تصح هبة اثنين داما واحدا و عکسه لا
 بیگانه مر طفل را و صحیح است به دو کس خانه را هر یک را و عکس آن صحیح نیست

ای و با قبض بعد ای بعد مجلسها باذن ۱۲ مفتی
 و زحمت آن اگر چه بجز اذن باشد پس از مجلس اذن و یحیوم نیست فی مشاع که قسمت کرده شود پس اگر قسم
 ای و کتب المشاع فی عدم القصد بهین ۱۲ مفتی
 و سلمه و کذا هبة لبین فی ضوع و نحوه لا دقیق فی بر و ان طعن و سلم
 فایض بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 کرده شد و تسلیم کرده شد یحیوم است و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 و هبة و امع الموهوب له تامة هبة لک لطفه و قبضه عاقلا و قبض
 و هبة یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲ و یحیوم بنی اسرائیل ۱۲
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 من یوریه و هو معه و الزوج بعد الزفاف معتبر فی هبة
 ای الزفات بها الی بیت الرادح ۱۲ مفتی متعلق بمسئله مفتی
 کسی که تربیت کند او و همراهمش بود و قبض شوهر بعد از زفاف معتبر است و در مسیله
 لاجنبی له و تصح هبة اثنين داما واحدا و عکسه لا
 بیگانه مر طفل را و صحیح است به دو کس خانه را هر یک را و عکس آن صحیح نیست

علا ای الرجوع انما یصح فی الموهوب اذا لم یخرج فیها رد المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب... (مarginal note explaining the conditions for return of a gift)

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب... (marginal note continuing the legal discussion)

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب... (marginal note at the bottom right)

کصدق عشرة على غنيين ونص على فقيرين فصل فی

مانند صدقه کردن ده در غنی و صدقه دادن در فقیر

الرجوع عنها ویصح الرجوع عنها بالتراض وحکم قاض ویمنع

رجوع از بهیه و صحیح است رجوع کردن از بهیه برضا و بهر دو یا به حکم قاضی منع میکند رجوع را

زیادت متصلة وموت احدهما وعوض ضیف اليها ولو من اجنبی

و خروجها عن ملك الموهوب له والزوجیه وقت الهبة وقراية

دخروج موهوب از ملك موهوب له و زوجیه در وقت الهبه کردن قرابت

المحرمة وهذا الموهوب وضابطته الحروف دمع خرقه وهو فنی

من الاصل كاهبة للواهب وهي بشرط العوض هبة فی الايتلاء فيشترط

از اصل نیست بهیه موهوب و بهیه بشرط عوض بهیه است در ابتداء پس شرط است

قبض ما وتبطل بالشروع ببيع انتهاء فیرد بالحبس بالروية وتثبت به

قبض مرد و باطل میشود بتمسک و ببيع است در انتهای پس کرده میشود به سبب حبس و ثبت به

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب... (marginal note at the bottom left)

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب

الرجوع عن موهوب لا یصح فی المملک لان الرجوع فی المملک لا یصح فی الموهوب

لے قولہ دفع نصفہ آہ ^{۱۱} بان بقی ۱۲ ^{۱۱} متفقاً و بعد القسم بان ^{۱۲} لایس یقتضی القبض ان ^{۱۳} فیما لا یقسم و دفع نصفہ فیما یقسم و ضمن دفع الکل لا قابضہ ولا ^{۱۴} در آنچه قسمت نمیشود و بدین قسمت آنرا در آنچه قسمت میشود و هنا من میشود و من به کل نہ قابض آن نیست ^{۱۵} اعتبار للنهی عن الدفع الی من لا بد له من حفظہ وعن الحفظ فی ^{۱۶} اعتبار نہی را از دادن کسی که خلاصی بنود او از حفظ آن ^{۱۷} بیت من دار الا ان یكون له خلل ظاهر و لو اودع المودع فہلک ^{۱۸} حجره از خانه نگر اگر باشد برای او خللی ظاهر و اگر ودیعت نهاد مودعی پس ہلک شد ^{۱۹} ضمن الاول و لو اودع الغاصب ضمن ایا شاء کتاب الغصب ^{۲۰} هنا من گیر داول را و اگر ودیعت نهاد غاصب هنا من گیر و هر یکی را کہ خواہد کتاب است و بیان غصب ^{۲۱} هو اخذ مال متقوم محترماً بلا اذن مالک یزید یدہ فلا ^{۲۲} آن گیر فتن مال قیمت و راست کہ خراج کرده شدہ باشد یا غیر ذلک مالک کہ زائل کند او را نیست ^{۲۳} غصب فی لعقار حتی لو هلك فی یدہ لا یضمن و ما نقص بفعله ^{۲۴} غصب زمین پس اگر ہلک شد در دست او هنا من میشود و آنچه ناقص شود ^{۲۵} یضمن و استخدا العبد غصب لا جلوسه علی البساط و حکم الاثم من علم ^{۲۶} هنا من میشود و استخدا مبنی بر غصب است نہ شستن او بلبساط و حکم آن گناہ است مگر کسی را کہ داند

انما یقسم و دفع نصفہ آہ ^{۱۱} بان بقی ۱۲ ^{۱۱} متفقاً و بعد القسم بان ^{۱۲} لایس یقتضی القبض ان ^{۱۳} فیما لا یقسم و دفع نصفہ فیما یقسم و ضمن دفع الکل لا قابضہ ولا ^{۱۴} در آنچه قسمت نمیشود و بدین قسمت آنرا در آنچه قسمت میشود و هنا من میشود و من به کل نہ قابض آن نیست ^{۱۵} اعتبار للنهی عن الدفع الی من لا بد له من حفظہ وعن الحفظ فی ^{۱۶} اعتبار نہی را از دادن کسی که خلاصی بنود او از حفظ آن ^{۱۷} بیت من دار الا ان یكون له خلل ظاهر و لو اودع المودع فہلک ^{۱۸} حجره از خانه نگر اگر باشد برای او خللی ظاهر و اگر ودیعت نهاد مودعی پس ہلک شد ^{۱۹} ضمن الاول و لو اودع الغاصب ضمن ایا شاء کتاب الغصب ^{۲۰} هنا من گیر داول را و اگر ودیعت نهاد غاصب هنا من گیر و هر یکی را کہ خواہد کتاب است و بیان غصب ^{۲۱} هو اخذ مال متقوم محترماً بلا اذن مالک یزید یدہ فلا ^{۲۲} آن گیر فتن مال قیمت و راست کہ خراج کرده شدہ باشد یا غیر ذلک مالک کہ زائل کند او را نیست ^{۲۳} غصب فی لعقار حتی لو هلك فی یدہ لا یضمن و ما نقص بفعله ^{۲۴} غصب زمین پس اگر ہلک شد در دست او هنا من میشود و آنچه ناقص شود ^{۲۵} یضمن و استخدا العبد غصب لا جلوسه علی البساط و حکم الاثم من علم ^{۲۶} هنا من میشود و استخدا مبنی بر غصب است نہ شستن او بلبساط و حکم آن گناہ است مگر کسی را کہ داند

انما یقسم و دفع نصفہ آہ ^{۱۱} بان بقی ۱۲ ^{۱۱} متفقاً و بعد القسم بان ^{۱۲} لایس یقتضی القبض ان ^{۱۳} فیما لا یقسم و دفع نصفہ فیما یقسم و ضمن دفع الکل لا قابضہ ولا ^{۱۴} در آنچه قسمت نمیشود و بدین قسمت آنرا در آنچه قسمت میشود و هنا من میشود و من به کل نہ قابض آن نیست ^{۱۵} اعتبار للنهی عن الدفع الی من لا بد له من حفظہ وعن الحفظ فی ^{۱۶} اعتبار نہی را از دادن کسی که خلاصی بنود او از حفظ آن ^{۱۷} بیت من دار الا ان یكون له خلل ظاهر و لو اودع المودع فہلک ^{۱۸} حجره از خانه نگر اگر باشد برای او خللی ظاهر و اگر ودیعت نهاد مودعی پس ہلک شد ^{۱۹} ضمن الاول و لو اودع الغاصب ضمن ایا شاء کتاب الغصب ^{۲۰} هنا من گیر داول را و اگر ودیعت نهاد غاصب هنا من گیر و هر یکی را کہ خواہد کتاب است و بیان غصب ^{۲۱} هو اخذ مال متقوم محترماً بلا اذن مالک یزید یدہ فلا ^{۲۲} آن گیر فتن مال قیمت و راست کہ خراج کرده شدہ باشد یا غیر ذلک مالک کہ زائل کند او را نیست ^{۲۳} غصب فی لعقار حتی لو هلك فی یدہ لا یضمن و ما نقص بفعله ^{۲۴} غصب زمین پس اگر ہلک شد در دست او هنا من میشود و آنچه ناقص شود ^{۲۵} یضمن و استخدا العبد غصب لا جلوسه علی البساط و حکم الاثم من علم ^{۲۶} هنا من میشود و استخدا مبنی بر غصب است نہ شستن او بلبساط و حکم آن گناہ است مگر کسی را کہ داند

انما یقسم و دفع نصفہ آہ ^{۱۱} بان بقی ۱۲ ^{۱۱} متفقاً و بعد القسم بان ^{۱۲} لایس یقتضی القبض ان ^{۱۳} فیما لا یقسم و دفع نصفہ فیما یقسم و ضمن دفع الکل لا قابضہ ولا ^{۱۴} در آنچه قسمت نمیشود و بدین قسمت آنرا در آنچه قسمت میشود و هنا من میشود و من به کل نہ قابض آن نیست ^{۱۵} اعتبار للنهی عن الدفع الی من لا بد له من حفظہ وعن الحفظ فی ^{۱۶} اعتبار نہی را از دادن کسی که خلاصی بنود او از حفظ آن ^{۱۷} بیت من دار الا ان یكون له خلل ظاهر و لو اودع المودع فہلک ^{۱۸} حجره از خانه نگر اگر باشد برای او خللی ظاهر و اگر ودیعت نهاد مودعی پس ہلک شد ^{۱۹} ضمن الاول و لو اودع الغاصب ضمن ایا شاء کتاب الغصب ^{۲۰} هنا من گیر داول را و اگر ودیعت نهاد غاصب هنا من گیر و هر یکی را کہ خواہد کتاب است و بیان غصب ^{۲۱} هو اخذ مال متقوم محترماً بلا اذن مالک یزید یدہ فلا ^{۲۲} آن گیر فتن مال قیمت و راست کہ خراج کرده شدہ باشد یا غیر ذلک مالک کہ زائل کند او را نیست ^{۲۳} غصب فی لعقار حتی لو هلك فی یدہ لا یضمن و ما نقص بفعله ^{۲۴} غصب زمین پس اگر ہلک شد در دست او هنا من میشود و آنچه ناقص شود ^{۲۵} یضمن و استخدا العبد غصب لا جلوسه علی البساط و حکم الاثم من علم ^{۲۶} هنا من میشود و استخدا مبنی بر غصب است نہ شستن او بلبساط و حکم آن گناہ است مگر کسی را کہ داند

فانه الموجب الاصلی ۱۲ ان
 لا یلزم الخلف عند عدم العین ۱۲ ان
 ورد العین قائمة والغرمها لکة وحبث المثل فی المثل کالمکیل
 وورد کتبتین راکه موجود باشد تاوان راکه هلاک بود واجب میشود مثل در مثلی مانند ککیل
 و الموزون والعددی متقارب فان نقطع المثل فقیمته یومر یقتضمان
 و موزون و عددی متقارب پس اگر منقطع شد مثل پس واجب میشود قیمت او در روزیکه مخاصمه کنند
 و فی غیر المثل قیمت یومر الغصب کالعددی متفاوت فان ادعی المملک
 در غیر مثلی قیمت روز غصب مانند عددی متفاد پس اگر دعوی کرد هلاک را
 حبس حتی یعلم انه لو بقی لا ظهره ثم قضی علیه بالبدل القول فی الغا
 بند کرده شود تا که معلوم شود اینکه اگر باقی بود هر شبهه ظاهر خواهد کرد و او را پس از آن حکم کند بر و بدل القول
 ان لم یقیم حجة علی الزیادة فان ظهر و قیمتة اکثر و قد ضمن
 اگر قایم نکرد حجت را بر زیادت پس اگر ظاهر شد و قیمت او زیاده بود و تحقیق ضامن شده بود غاصب
 بقوله اخذه المالك ورد بدله او امضى الضمان وان ضمن
 بقول خود گیر و مالک ورد کند بدل آنرا یا امضا کند بر ضمان و اگر ضامن شده غاصب
 لا بقوله فهو للغاصب وان اجر المصوب او الامانة او راجح
 نه بقول خود پس و مر غاصب را است و اگر با جاره داد مصوب را یا امانت را یا راجح کرد
 و تقدیر المثل تاوان و بیعتیه قایم است
 البیع ۱۲ ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است

فانه الموجب الاصلی ۱۲ ان
 لا یلزم الخلف عند عدم العین ۱۲ ان
 ورد العین قائمة والغرمها لکة وحبث المثل فی المثل کالمکیل
 وورد کتبتین راکه موجود باشد تاوان راکه هلاک بود واجب میشود مثل در مثلی مانند ککیل
 و الموزون والعددی متقارب فان نقطع المثل فقیمته یومر یقتضمان
 و موزون و عددی متقارب پس اگر منقطع شد مثل پس واجب میشود قیمت او در روزیکه مخاصمه کنند
 و فی غیر المثل قیمت یومر الغصب کالعددی متفاوت فان ادعی المملک
 در غیر مثلی قیمت روز غصب مانند عددی متفاد پس اگر دعوی کرد هلاک را
 حبس حتی یعلم انه لو بقی لا ظهره ثم قضی علیه بالبدل القول فی الغا
 بند کرده شود تا که معلوم شود اینکه اگر باقی بود هر شبهه ظاهر خواهد کرد و او را پس از آن حکم کند بر و بدل القول
 ان لم یقیم حجة علی الزیادة فان ظهر و قیمتة اکثر و قد ضمن
 اگر قایم نکرد حجت را بر زیادت پس اگر ظاهر شد و قیمت او زیاده بود و تحقیق ضامن شده بود غاصب
 بقوله اخذه المالك ورد بدله او امضى الضمان وان ضمن
 بقول خود گیر و مالک ورد کند بدل آنرا یا امضا کند بر ضمان و اگر ضامن شده غاصب
 لا بقوله فهو للغاصب وان اجر المصوب او الامانة او راجح
 نه بقول خود پس و مر غاصب را است و اگر با جاره داد مصوب را یا امانت را یا راجح کرد
 و تقدیر المثل تاوان و بیعتیه قایم است
 البیع ۱۲ ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است

کتاب الغصب

فانه الموجب الاصلی ۱۲ ان
 لا یلزم الخلف عند عدم العین ۱۲ ان
 ورد العین قائمة والغرمها لکة وحبث المثل فی المثل کالمکیل
 وورد کتبتین راکه موجود باشد تاوان راکه هلاک بود واجب میشود مثل در مثلی مانند ککیل
 و الموزون والعددی متقارب فان نقطع المثل فقیمته یومر یقتضمان
 و موزون و عددی متقارب پس اگر منقطع شد مثل پس واجب میشود قیمت او در روزیکه مخاصمه کنند
 و فی غیر المثل قیمت یومر الغصب کالعددی متفاوت فان ادعی المملک
 در غیر مثلی قیمت روز غصب مانند عددی متفاد پس اگر دعوی کرد هلاک را
 حبس حتی یعلم انه لو بقی لا ظهره ثم قضی علیه بالبدل القول فی الغا
 بند کرده شود تا که معلوم شود اینکه اگر باقی بود هر شبهه ظاهر خواهد کرد و او را پس از آن حکم کند بر و بدل القول
 ان لم یقیم حجة علی الزیادة فان ظهر و قیمتة اکثر و قد ضمن
 اگر قایم نکرد حجت را بر زیادت پس اگر ظاهر شد و قیمت او زیاده بود و تحقیق ضامن شده بود غاصب
 بقوله اخذه المالك ورد بدله او امضى الضمان وان ضمن
 بقول خود گیر و مالک ورد کند بدل آنرا یا امضا کند بر ضمان و اگر ضامن شده غاصب
 لا بقوله فهو للغاصب وان اجر المصوب او الامانة او راجح
 نه بقول خود پس و مر غاصب را است و اگر با جاره داد مصوب را یا امانت را یا راجح کرد
 و تقدیر المثل تاوان و بیعتیه قایم است
 البیع ۱۲ ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است

فانه الموجب الاصلی ۱۲ ان
 لا یلزم الخلف عند عدم العین ۱۲ ان
 ورد العین قائمة والغرمها لکة وحبث المثل فی المثل کالمکیل
 وورد کتبتین راکه موجود باشد تاوان راکه هلاک بود واجب میشود مثل در مثلی مانند ککیل
 و الموزون والعددی متقارب فان نقطع المثل فقیمته یومر یقتضمان
 و موزون و عددی متقارب پس اگر منقطع شد مثل پس واجب میشود قیمت او در روزیکه مخاصمه کنند
 و فی غیر المثل قیمت یومر الغصب کالعددی متفاوت فان ادعی المملک
 در غیر مثلی قیمت روز غصب مانند عددی متفاد پس اگر دعوی کرد هلاک را
 حبس حتی یعلم انه لو بقی لا ظهره ثم قضی علیه بالبدل القول فی الغا
 بند کرده شود تا که معلوم شود اینکه اگر باقی بود هر شبهه ظاهر خواهد کرد و او را پس از آن حکم کند بر و بدل القول
 ان لم یقیم حجة علی الزیادة فان ظهر و قیمتة اکثر و قد ضمن
 اگر قایم نکرد حجت را بر زیادت پس اگر ظاهر شد و قیمت او زیاده بود و تحقیق ضامن شده بود غاصب
 بقوله اخذه المالك ورد بدله او امضى الضمان وان ضمن
 بقول خود گیر و مالک ورد کند بدل آنرا یا امضا کند بر ضمان و اگر ضامن شده غاصب
 لا بقوله فهو للغاصب وان اجر المصوب او الامانة او راجح
 نه بقول خود پس و مر غاصب را است و اگر با جاره داد مصوب را یا امانت را یا راجح کرد
 و تقدیر المثل تاوان و بیعتیه قایم است
 البیع ۱۲ ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است
 ان یقول المالك و بیعتیه قایم است

الحبيب

لا ياتى بغيره
 الامانة ليضمن بالتحديد
 والتعدي يكون بان اتلفوا او ذبحوا
 او اكلوا او اشبعوا غير ذلك
 قوله او اشبعوا ليضمن
 المقصود به الطلب بالبيع
 ليقبضه عنه اما غير المسلم
 قوله لا يضمن المسلم امانته
 لا يثبت له ما في حق المسلم
 فلا يثبت له ما في حق المسلم
 فلا يثبت له ما في حق المسلم

وفا لما جئنا
بدرية
التي من عصير
الغضب اذا اشد
واشد وما غضبنا
منه

[illegible]

ان يقمن له قيمة بناء او شجر امر يقبله ان تقصت به وان احمد

و اما من گرفتار قیمت بنار و یا در تنگی که امر کرده عند کشیدنش الزام قص شده
و السلام الثوب للفاصل ۱۲ قدر گرفت و بعد النیار فی المسئلة السابقة ۱۲
و اگر سرخ کرد

التوب صحتا بيقض واخذة وعرو ما زاد الصبر وان سقى د
 تبا من اخلاص من مشور مفيد لا يكره جانه رادنا وان د بياز اكر زياده كره ستر نك والكر سياه كره
 الفاضل العبد الفقير المستجير محمد بن محمد

ضممه ابيض واخذه ولا شئ للغاصب وان باع او اعتق ثم

ضمن نفذاً لبیع لا العتق وزوائداً لغصب متصله او منفصله

خاص شد نافرمانی شود بیع نه تحقق و در و اند مقصوبه متصل باشند یا منفصل
فچنین تضمین ۱۲ اف

لا تضمن ان هلك الا بالتعدي او المنع بعد الطلب وخمر المسام

مضمون نیستند اگر لاک شده مگر به ظلم یا منع کردن پس از طلب و شراب مسلمان

وحتزيرة ومنافع النصب لا تضمن بخلاف السكر والمنصف

وخریش و منافع غصب مضمون نه میشود کجالات سکر و منصب
و هو آله الاموات
و المغوف فحوت قیمته لا لله و من حل قتل عبد او فیه قفص طائر

و مغرّف پس واجب میشود قیمتش نه برای بازی و کسی که با گرد قید نیده

[illegible]

قوله صلى الله عليه وسلم لا يضمن العبد ما لم يكن له فيه يد ولا يضمن العبد ما لم يكن له فيه يد

محمود قاری

لا یضمن من سعى بغير حق او قال مع حاكم بغير امره وجدا ما لا
 ضامن میشود کسی که سعی کند بلا حق یا گفت با حاکمی که تاوان میگیرد که این یافته است مال را
 فغرمه یضمن کتابا رهنا هو حبس مال متقوم بحق یمکن
 پس تاوان گرفت حاکم ضامن میشود کتاب است در رهن و آن بند کردن مال متقوم است بجهت حق یمکن
 اخذه منه كالدين ويتعقد بايجاب وقبول ويلزم ان سلم محو نرا
 گرفتن از آن مانند دین و معتقد میشود با ایجاب قبول و لازم میشود اگر سیرد جدا
 مفرغا مميذا والتخليكية تسليم كما في البيع وضمن باقل من قيمته
 بی مفرغا میمیزد و التخليكية تسلیم كما فی البیع وضمن باقل من قیمت
 خارج مینموزد خالی کردن تسلیم است چنانچه در بیع و ضامن میگردد هر کم از قیمتش
 ومن الدين فلو هلك وهما سواء سقط دينه وان كانت قيمته
 و از دین پس اگر هلاک شد هر دو برابر بودند ساقط میشود از دینش و اگر بود قیمت او
 اكثر فالفضل مائة وفي اقل سقط من دينه بقدره ورجع المرتهن
 اگر فالفضل مائة و فی اقل سقط من دین به قدره و رجع المرتهن
 بالفضل ويحفظ كالوديعة وان تعدى ضمن كالغصب ولا يصح
 بزیانی و حفظ کرده نشود مانند ودیعت و اگر تعدی کرد ضامن میشود مانند غصب و صحیح نمی شود

لا یضمن من سعى بغير حق او قال مع حاكم بغير امره وجدا ما لا
 ضامن میشود کسی که سعی کند بلا حق یا گفت با حاکمی که تاوان میگیرد که این یافته است مال را
 فغرمه یضمن کتابا رهنا هو حبس مال متقوم بحق یمکن
 پس تاوان گرفت حاکم ضامن میشود کتاب است در رهن و آن بند کردن مال متقوم است بجهت حق یمکن
 اخذه منه كالدين ويتعقد بايجاب وقبول ويلزم ان سلم محو نرا
 گرفتن از آن مانند دین و معتقد میشود با ایجاب قبول و لازم میشود اگر سیرد جدا
 مفرغا مميذا والتخليكية تسليم كما في البيع وضمن باقل من قيمته
 بی مفرغا میمیزد و التخليكية تسلیم كما فی البیع وضمن باقل من قیمت
 خارج مینموزد خالی کردن تسلیم است چنانچه در بیع و ضامن میگردد هر کم از قیمتش
 ومن الدين فلو هلك وهما سواء سقط دينه وان كانت قيمته
 و از دین پس اگر هلاک شد هر دو برابر بودند ساقط میشود از دینش و اگر بود قیمت او
 اكثر فالفضل مائة وفي اقل سقط من دينه بقدره ورجع المرتهن
 اگر فالفضل مائة و فی اقل سقط من دین به قدره و رجع المرتهن
 بالفضل ويحفظ كالوديعة وان تعدى ضمن كالغصب ولا يصح
 بزیانی و حفظ کرده نشود مانند ودیعت و اگر تعدی کرد ضامن میشود مانند غصب و صحیح نمی شود

لا یضمن من سعى بغير حق او قال مع حاكم بغير امره وجدا ما لا
 ضامن میشود کسی که سعی کند بلا حق یا گفت با حاکمی که تاوان میگیرد که این یافته است مال را
 فغرمه یضمن کتابا رهنا هو حبس مال متقوم بحق یمکن
 پس تاوان گرفت حاکم ضامن میشود کتاب است در رهن و آن بند کردن مال متقوم است بجهت حق یمکن
 اخذه منه كالدين ويتعقد بايجاب وقبول ويلزم ان سلم محو نرا
 گرفتن از آن مانند دین و معتقد میشود با ایجاب قبول و لازم میشود اگر سیرد جدا
 مفرغا مميذا والتخليكية تسليم كما في البيع وضمن باقل من قيمته
 بی مفرغا میمیزد و التخليكية تسلیم كما فی البیع وضمن باقل من قیمت
 خارج مینموزد خالی کردن تسلیم است چنانچه در بیع و ضامن میگردد هر کم از قیمتش
 ومن الدين فلو هلك وهما سواء سقط دينه وان كانت قيمته
 و از دین پس اگر هلاک شد هر دو برابر بودند ساقط میشود از دینش و اگر بود قیمت او
 اكثر فالفضل مائة وفي اقل سقط من دينه بقدره ورجع المرتهن
 اگر فالفضل مائة و فی اقل سقط من دین به قدره و رجع المرتهن
 بالفضل ويحفظ كالوديعة وان تعدى ضمن كالغصب ولا يصح
 بزیانی و حفظ کرده نشود مانند ودیعت و اگر تعدی کرد ضامن میشود مانند غصب و صحیح نمی شود

لا یضمن من سعى بغير حق او قال مع حاكم بغير امره وجدا ما لا
 ضامن میشود کسی که سعی کند بلا حق یا گفت با حاکمی که تاوان میگیرد که این یافته است مال را
 فغرمه یضمن کتابا رهنا هو حبس مال متقوم بحق یمکن
 پس تاوان گرفت حاکم ضامن میشود کتاب است در رهن و آن بند کردن مال متقوم است بجهت حق یمکن
 اخذه منه كالدين ويتعقد بايجاب وقبول ويلزم ان سلم محو نرا
 گرفتن از آن مانند دین و معتقد میشود با ایجاب قبول و لازم میشود اگر سیرد جدا
 مفرغا مميذا والتخليكية تسليم كما في البيع وضمن باقل من قيمته
 بی مفرغا میمیزد و التخليكية تسلیم كما فی البیع وضمن باقل من قیمت
 خارج مینموزد خالی کردن تسلیم است چنانچه در بیع و ضامن میگردد هر کم از قیمتش
 ومن الدين فلو هلك وهما سواء سقط دينه وان كانت قيمته
 و از دین پس اگر هلاک شد هر دو برابر بودند ساقط میشود از دینش و اگر بود قیمت او
 اكثر فالفضل مائة وفي اقل سقط من دينه بقدره ورجع المرتهن
 اگر فالفضل مائة و فی اقل سقط من دین به قدره و رجع المرتهن
 بالفضل ويحفظ كالوديعة وان تعدى ضمن كالغصب ولا يصح
 بزیانی و حفظ کرده نشود مانند ودیعت و اگر تعدی کرد ضامن میشود مانند غصب و صحیح نمی شود

٢٢
 فتح منى لا وقت والمسيح لا يملك البيع فكذلك المسيح
 معناه ما هدية **س** قوله في المعاد الاول لان لا هنا
 لان زمان والاعادة غير لازمة بل للبيان في المعاد
 فيا فاعاد صفى المعاد ان يمتحن اولو العباد في المعاد
 اللازم وهو الرمن والاعادة صارت من تلك المراتب
 او معناه انه لو عاد الى الوفاق صارت من تلك المراتب
 لان النقصان التمامية والاعادة والاعادة والاعادة
 بين الفصول التمامية والاعادة والاعادة والاعادة
 او هي ما ذكر من المراتب والاعادة والاعادة والاعادة
 كان هذا في التمامية والاعادة والاعادة والاعادة
 في المراتب التمامية والاعادة والاعادة والاعادة
 المعاد فيكون استعماله في ذلك لان ان كان
 في اليد واليسرى السوا في ذلك لان ان كان
 في اليد واليسرى السوا في ذلك لان ان كان
 في اليد واليسرى السوا في ذلك لان ان كان

فيهما رهن واجارة واعارة وايداع وفي الموجر الاول وفي المعار الاول
اي لا يصح في الموجر الاول فقط ١٢

در دورین و اجاره و عاره و دولت و در موجر اول و در معارف هر دو اول

ولا يبطل الرهن لو فعل لكن يضمن كما مر وجعل الخاتم في الخصم تعدد في
 أي الرهن مذكور ١٢١٢ يضمن بالملك ١٢

و داخل نشود و من اگر کرد مگر ضامن میشود چنانکه گذشت و اگر دانید ان مشتری در عنصر تعدی است و در

اصبعه اخرى حفظ واذا طلب دينه امر باحصار رهنه الا اذا وضعه عند

انگشت دیگر حفظ است و آنوقت که طلب کند دین را امر کرده شود بی فکر کردن و پیش فکر و قیاس نهاده شود

فيسئل اليوم بالاحقار اى تم يسلم به اذ
عذل فيسلم كل بينه ثم رهنه وكذا ان طلب فى غير بلد العقدان لم يكن للكر

عادل پس بسیار و همه دین خود را پس از آن زمین خود را و همچنین اگر طلب کند در غیر شهر عقد اگر نمود مردمان

اى على الراعين ١٢ اى مؤنة ببقية الرعين ١٢
 مؤنة حمل وعليه مؤنة حفظه وعلى الراعين ببقية وجعل الايق ومداواة

محنت با بر کردن و بردست مشقت حفظش و بر این است باقی داشتش و مزدوری روان و دوا کردن

وكذا الفداء عن الجنايات ^{عليه}
البحر منقسم على المضمون والامانة فصل لا يصح رهن مشاع

رکنی منقسم است بر هفتم و امان فضل محکم نیست و این اشار

ای بدوی التخل ۱۲ اف ای دون الارض ۱۳ الکاتب والذی یزید ام الولد ۱۴

وَمَرَّ عَلَى حُلْدٍ دُونَهُ وَزَرْعٍ أَرْضٍ وَعِلْمٍ هَادٍ وَنَهْجٍ وَاحِرٍ وَوَيْعٍ بَاهٍ ۝ ٦٦

[illegible]

درین شهر درخت بفر درخت و فصل زمین و درختهایش بغیر زمین و زمین آزاد و نابلغش و نه بامانات

عامة الناس من ان كان
 فيهم من كان
 فيهم من كان
 فيهم من كان

بازار النعمان
كشور الكويت
تمت في الحارة
دولة فلسطين
البحر الابيض المتوسط
شيوخ الاحقاف
آه لان المتوحدين
شركاء الشاقي
زرافات
الاستيفاء
ان لانه لا يملك
اقص

بنا مستلزمات غذائية

[illegible]

الحمد لله الذي جعل في كل شيء حكمة

صافي باب الزهني قبض مضمون على القايض بقدر الدين ليس الامانات ضمان لان حتى صاحب الامانات مقصور على العين والقباض

5.

[illegible]

عند ضمن المال وكثيراً من كفاية بالنفس وإن مات المكفول عند ضمن المال وأما

فردا صا من شود مال را و بری نیستی و اگر فالت نبض و اگر مرد کفول عنه صا من شود مال را و لیکن

يا مال فقير وان جمل المكفول باذا حبه دينه نحو كفلت بمالك عليه او بما

به مال پس صحیح است اگر چه مجبول بود که قول به هرگاه صحیح بود و این دو مانند فضیلت آن با آنکه تیرا هست بر او یا باقی

يدرك في هذا البيع أو على الكفالة يشترط ملائمة نحو ما يابعت فلانا أو

معلوم کند ترا درین بیع یا مطلق کند کفالت را بشرط مناسب مثل آنچه فروختی تو بفلا نی یا

ما ذاب لك عليا وما غصبك فعلى وان علق بمجرى الشر فلا كان هيت

انچه واجب شد ترا بر او یا هر چه غضب کرد فلان پس بر است و اگر معلق کرد کفاله بجز در شرط پس میگوید

الرَّيْحُ وَإِنْ كَفَلَ بِمَا لَكَ عَلَيْهِ ضَمَنْ مَا قَامَتْ بِهِ بَيِّنَةٌ وَإِنْ لَمْ تَقُمْ فَالْقَوْلُ لِلْكَفِيلِ

دزدیدار و اگر کفیل نشد یا بچو و جب شد ترا بر او ضمانت میشود و آنرا که قائم نشد بر آن بدیهه اگر قائم نشد پس قول کفیل راست

وَصَدَّقَ الْأَصِيلَ فِي الزَّائِدِ عَلَى نَفْسِهِ فَقَطْ وَإِنْ طَالِبُ الدَّائِمِ جَدُّهَا فَلَمْ يَطْلُبْ

و صدوق که ده مشور اصل در زاید نفس خود فقط و اگر طلب کرد حساب و فرض یکی از ایشان را پس او راست مطالبه

الأخرو تصبه بامر الأصيل وبلا امرة فان امر رجع عليه بعدا دانه فان لوز

دیگر هیچ مشهور یا مریضی تغییر او پس گیرم کرده بود رجوع کند بر او پس را دایش پس گیرم لازم کرده شد

١٢
 الى رتبتي المطالبة وذلك تقضي قيام مطالبة الاخرى اه لان كفاية الحق الى كفايل
 عنها الا اذا تم طرد كما يجي بما اوجبكم من المطالبة على نفسه فبقية المطالبات
 الاله لا اذ لم ترض في حق نفسه بالتمسك المطالبة على ما ادى الى ابعاده ودرعنا ١٢
 الاله لا اذ لم ترض في حق نفسه بالتمسك المطالبة على ما ادى الى ابعاده ودرعنا ١٢
 الاله لا اذ لم ترض في حق نفسه بالتمسك المطالبة على ما ادى الى ابعاده ودرعنا ١٢

[illegible]

بیتنا جرمه ایلا وسته ایجا مع الموزیکه لوبودا شتر مع صحت تمام الناس ایچ کیمیکه مناسب بان کان سیب لوبوب المالد ایچ صسته بان کان غیر علم ایچ صسته و جبال المظفره صر فلان ایچ

مختصر وقایہ

٥٢
له قوله ضابطا لما مضى والمحال فلان
الدين قد والدين فيقبل بالجوالة فلا بد من وفائه بهب
النفاد في اضم افر الدين وما فناءه من الدين فلان وفي
الموت فلما ضلوا عن جمل غيرهم عليه من الدين فلان وفي
النفاد في اضم افر الدين وما فناءه من الدين فلان وفي
الموت فلما ضلوا عن جمل غيرهم عليه من الدين فلان وفي

مرتبط به کلیم ۱۲ یعنی اذ انتم احواله فی ۱۲

بلادین للحمال علی المحیل ویرضاهما ویرضاهما المحتال علیه فیر المحیل من

بغير دين مر محتمل را بر محمل به دين برضاهر و در ضاهر محتمل عليه پس خلاص مي شود و محمل از

البطال على الجواز ١٢

الدين لا يتوى بموت المحقق عليه مفسداً وحلفه منكر الحوالة ولا يثبت

دوین مگر وقت بپایک شدن ما را برده و از محنتا عار مفسد و قدی قسم کرد و او را از اجازت و از نزارش

۴۵

عليها وقالوا بان فلسفہ القاضی وتصیر بلاشی علی المحتال علیہ وتصیر بدین

ای علم با کلاس ۱۲ ق ۱۲ فصل ۱۲

عنه اي لم يمنع المحتال عليه من التسليم عند الطلب ١٢ و

الوديعه ويبرأ يهلكها والمقصورة ولا يبرأ يهلكها ويدفن عليه ولا يطالبه

الشيخ بن محمد بن علي المحمدي

رویت و سماع یو بهاس ربیع سلویہ و اس میں سینو بہ ہماس میں نہ ہو وودوس تیرے

لا المختار وفي المطلق للحمدا ايضا فلا ينظر باخذ ما عليه او عنده وتكره

مجلس ۱۱۱

مرکزیت در این بین عمل می شود که در این بین چنانچه بر او دست یا شکر و صلوات و غیره

لصفحة وبي قراض اسقوط خطر الطريق كتاب كماله بي تفويض

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

عنه لان الكسل في هذه الفصول ثمانية اموال فكل واحد من هذه الفصول هو

تصرف الى غيره وشروط ان يملك الموكل ويعقله الوكيل يقصد فصيحة

عنه لان المولى لم يرض بعقد لم ير المقصد منه الاش

روان است به سیر و مسرت ایامه که سوداواران مولی نمیدانند در او دلیل و قصد نهاده اند را پس دانست و لیل

[illegible]

...الملك ...

عالم

فوقه و بهی

[illegible]

نشرح اليأس انما اورده المسئلة في هذا الباب لكن هذا الاقرض في معنى حواله الصديق على المستقرض والماله حواله

[illegible]

و اما در مورد این مسئله که در باب پنجم از حواله تصدیق علی استقرح و لایحه حواله خطر طریق ایله و لایحه انقضای مجیدیه بالا و الی

54

على مره الا وكيل القريب يحدث ولزمه ذلك وان باع نسائه وقال قد اطلق

برآمدند و خود را دلیل که اقرار کند عیبی که حادث شده و لازم گردد و او را این اگر فرخت بنیست گفت بحقیق اطلاق کرده است

الامر فقال امرتك بنقد صدق الامر وفي المضاربة المضارب لا يصح تصرف

امریس گفت امر کردم ترا بنقد راست داشته شود و در مضارب مضارب صحیح نیست تصرف

احدا الوكيلين وحده الا في خصومة ورد وديعة وقضاء دين طلاق وعق

که از دو کیلان به تنها مگر در خصومت و رو و ولایت و او که درین قرض و طلاق و ادن و آزاد کردن

لم يعوضنا ولا يصح بيع عبدنا ومكاتبنا وذمى مال صغيره المسألة وشراءه ولا

که معونه بنامشده است بیع منده ما را کتاب بازمی را با خود خویش را که مسلمان بود و شایسته را

وہی شلشہ نما غرقہ ۱۲۸۵

استواء الطعام على البرق داهم كثيرة وعلى الخبز في قليله وعلى لادقيق

بشرط طوع برکنند واقع شود در بیم بسیار و بر نان واقع شود در راهم قلیل و بر آرد

فصنعتهم وقتنا لهم بعد الخبز والامانة احب اليهم

امى والام بشاره اطعموا فى مسجد النبويه ١٢٠٠

در میان این سردودر سارنده و پیچیده بر مان و اسخ کنو و امیر بستی که میجو است و جانه کرد کرده شد
 علیه الامیر بشرا شعی محمد آ ۱۲۰۱ جهماله

ثم بها ومحلها وبشرائها شيء ان علم جنسها من وجه ذكر من عين نوعا لان

بشن آن و محله آن و بخیرین چیزی که معلوم کرده شد جنس او من وجه دیگر شد شمن که معین میکند نوعی را اگر شمش بود

فِيهِ رُفُفٌ لِّلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابُوا بِإِثْمٍ إِذْذَنُوا كَانُوا يَتَذَكَّرُونَ

عَلَيْهِ السَّلَامُ بِأَمْرِ الْإِمَامِ الْكَاشِغَرِيِّ

هو المقبول كما يحسن في المصنفين
هو المقبول كما يحسن في المصنفين

بجواب شقيقين
لصنف هو المروءة
بأنواع الصنف

سلطان محمد شاه و داماد او
اولاد او

△△

[illegible]

कर्मणि कर्तृत्वमिति सूत्रम्

ကျေးဇူးတင်

الحمد لله رب العالمين

100

_____

وہاں پر ایک جگہ سے لے کر دوسری جگہ تک

۴ ضمن الاخر وان

10

[illegible]

وہی ہے جو اس کے ساتھ ہے

118. 12. 12. 13.

مجلسه اول

ت در بعضی حال

تاریخ

انوار

10

—

10

من اصداره الى
الشيخ الشيخ
والشيخ الشيخ
في نصيب الاثر الابن بعد منه الدائم السعة
يقطع الشركة لا محالة ان لا يبقى بعده في الدائم السعة
انما ما كان فيه من اشراج الياس
يتم اشراج المال في عقد الشركة او الافاق في فلاحها وان
م لا فان لم فالخافضة والافاقان وان لم يترك فلاحها وان
لشركتها على فاحسها في مال الطريق الاول فالاول الصانع والثاني الوقت
اشراج الياس مال الطريق الاول فالاول الصانع والثاني الوقت
الشركة كالدائم والدائمين فلا يجز التقاضى بالالبصار
بال الشركة كالعرض والعقار الديون والاداءات وما
من حيث القدر اذا كان من جنس واحد وفي هذا النساوي
جنسين او من جنسين او غيرهما كالسكنى مع الصحاح فليس ذلك
النساوي في الشيء فلو كان مال صديق قد فضل
في القيمة لم يكن في ظاهره واثباتا

كتاب الادب

[illegible]

قوله مال آه فانه قد
 يكون احداهما اديا واحدا فاجارة
 او انهما فلهما من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢

مال أحدهما وتساوي ما لهما مع تفاوت الربح وكون أحدهما دراهم

ويعني إذا كان مال واحد يساوي ما لهما مع تفاوت الربح وكون أحدهما دراهم

والآخر دنانير وبلا خلط وكل مطالب بثمن مشترك لا غير ثم رجع على شريكه

وذكر دنانير وبلا خلط وكل مطالب بثمن مشترك لا غير ثم رجع على شريكه

بمحضته ان داه من ماله ولا تضمان الا بالنقدين والفلوس المتفقة ولتبر

بمحضته ان داه من ماله ولا تضمان الا بالنقدين والفلوس المتفقة ولتبر

والنقرة ان تعامل لناس بهما والعرض بعلان باع كل نصف عرضة بنصف الآخر

والنقرة ان تعامل لناس بهما والعرض بعلان باع كل نصف عرضة بنصف الآخر

وهذا لعماليهما او مالا أحدهما قبل الشراء يفسدها وهو على صاحبه قبل الخلط

وهذا لعماليهما او مالا أحدهما قبل الشراء يفسدها وهو على صاحبه قبل الخلط

في يديهما وبعد الخلط عليهما ولكل من شريك مفاوضة وعنان ان يصنع

في يديهما وبعد الخلط عليهما ولكل من شريك مفاوضة وعنان ان يصنع

ويودع ويضارب ويوكل المال في يده امانة وشركة الصنائع والتقبل

ويودع ويضارب ويوكل المال في يده امانة وشركة الصنائع والتقبل

كتاب الشرايع

قوله مال آه فانه قد
 يكون احداهما اديا واحدا فاجارة
 او انهما فلهما من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢

قوله مال آه فانه قد
 يكون احداهما اديا واحدا فاجارة
 او انهما فلهما من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢
 انما يكونان اديا من فاضل بالساواة ١٢

۶۰

قوله او خياط او در وقت
يعملان او خياطان ليس بشرا ولا هم لغير خياط
هم ان يعملان او خياطان ليس بشرا ولا هم لغير خياط
ممكن ان يخطوا الصانع في وقتان واحد او على
قوله ذلك لان العمل المقصود من عقد الشراكة
قوله وصحة العمل او خياط او خياطان ليس بشرا ولا هم لغير خياط
ان يخطوا الصانع في وقتان واحد او على
قوله ذلك لان العمل المقصود من عقد الشراكة
قوله وصحة العمل او خياط او خياطان ليس بشرا ولا هم لغير خياط

قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة
قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة
قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة

ان يشترط الصانعان كخياطين او خياط وصباغ وتقبل العمل باجر

كشریک شوند وصالقان مانند دو خياط یا یک خياط و رنگریز و قبول کنند هر دو عمل را یا اجرت

بينهما وصحة وان شرط العمل نصفين والمال اثلاثا ولزم كلا عمل قبل احدهما

در میان شان و صحیح است اگر چه شرط کرده شده باشد عمل را و در نیم مال سهم حصه لازم میشود هر یک را عمل را قبول

ويطالب الاجر ويعم الدفع اليه والكسب بينهما وان عمل احدهما وشركة الوجه

وطلب کند اجرت را و صحیح است دادن با دو کسب میان ایشان است اگر چه عمل کند یکی از ایشان به نام شرکت خود است

وهي ان يشتري كلا مال ليشتريا بوجوهما ويبدوا فصيحة مفاوضة ومطلقا

وآن این است که شریک شوند و دو کس مال تا که بخندند و به یک خود و بفرشند پس درست است مفاوضه مطلقا

عنان وكل وكيل للاخرفان شروط المناصفة المشتري او مثالثته فالربح كذلك

عنان و هر یک وکیل است مرد دیگر یا پس اگر شرط کردند خریدی شده با سهم حصه کردند پس ربح همچنین است

وشروط الفضل باطل ولا تقسم الشركة في اخلا لمباحات فخصت بمن اخذها

و شرط زیاده باطل است و صحیح نیست شرکت در گرفتن مباحات پس خاص میشود به یک که بگوید آنرا

ونصفت ان اخذها وللعين وصاحب لعدة اجرا مثل ولايزاد على نصف القيمة

و نیم کرده شود اگر گرفتندش و برای دیگر و صاحب است اجرت مثل عیش است و زیاده کرده شود بر نصف قیمت

كتاب الشركة

قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة
قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة
قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة

قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة
قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة
قوله ان يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
ان لا يكونان الصانع بعد العمل فالزيادة
عليه كما ان الصانع بعد العمل فالزيادة

مختصر وقایہ

٤٦
بيان المدة الضالان لا ادراك بذرا وقتا معينا عنه
الترار عين وكان ذكره فنبهت ذكر الوقت المعين على انما
قوله في المدة الضالان المقصود الشكر في الخارج
للعامل جبر مثل عمله ان عمل المفسد المقتدر
لعدم التحقق بقوات ما هو المقص فان خرج التمر
قوله في تلك المدة فهو بمنزلة ما قبله على ما هو مقتضى
قوله لا انه تبين انما سمي المدة لا يخرج الثماث
ولو كان ذلك معلوما عند ابتداء العقد كان فاسدا
فقد اذا تبين في انتهاء العقد بقاءه اكفاه فاسدا
قوله لا انه تبين انما سمي المدة لا يخرج الثماث
قوله لا انه تبين انما سمي المدة لا يخرج الثماث
قوله لا انه تبين انما سمي المدة لا يخرج الثماث

[illegible][illegible]

فی عدم شرط بیان المدة لفتحها ۱۲ الیاس
 کادرک الثمر و ذکر مدة لا یخرج الثمر فیها یفسد ها بخلاف ذکر مدة قد یخرج
 مانند رسیدن میوه و میان کردن مدتی که بیرون نیشود و در آن میوه فاسد میگردد مساقاة را بخلاف ذکر مدهی که خارج
 بل تیاخر عن تلك المدة ۱۲ ای فی تلك المدة ۱۲ بر جندی ای بر مثل عمل فساد العقد ۱۲
 و قد لا یخرج فان لم یخرج فیها فللعامل اجر مثله ولا تقسم ان ادراك الثمر
 یستلزم دو گاه خارج نیشود پس اگر خارج نشود در آن پس مرامل راست است بر مثل آن میوه نیشود اگر رسید میوه
 عقد المساقاة ۱۲ ای صاحب الاشجار او العامل ۱۲
 وقت العقد کالمزارعة فان مات احدهما و الثمر فی یقوم العامل علی
 بوقت عقد مانند مزارع پس اگر مردکی از هر دو شان میوه خام است استاوه شود بر خدش عامل
 مبتد و خبره قول عذر ان ای یكون بحیث لا یقدر یضعفه علی ۱۲
 و وارثه ولا تقسم الا بعد و کون العامل مریضا لا یقدر علی العمل او
 و ارثه او فسخ نیشود مگر بعد از بودن عامل مریض که قادر نبود بر عمل
 ای غصون العمل قبل ادراك الثمر ۱۲ فرج الیاس عه تمل او شجره او کما ۱۲
 ماز قایمان علی سفعد او قوه عذر و دفع فضاء لیغرس فیها و یكون
 می که تر سیده شود از و بر شاخهایش یا میوه اش عذر است و داون با کمالی تا که مثال نشاند در آن باشد
 رخص الشجر بینهما لا یقسم فللعامل قیمت غرسه و اجور عمل کتاب الحیاء
 و درخت در میان شان محرم نیست پس برای عامل قیمت غرسه و در عمل او کتاب است و این حکم زنده کردن
 و ات می ارض بلا نفعه لا لقطاع ما بها و نحوه لا یعرف مالکها بعید
 و در آن زمین است بغير نفع از حجت لقطاع آب او و مانند آن معروف نباشد مالک و دور باشد

[illegible]

وقفه قولد مع
 وقفه والقياس لان لا يجوز
 كمن جري بوقفه التامل و
 القياس من التامل و
 بركته اي لا يؤخذ ملكه شيك
 اصله غير كارت بعد الصحة
 ومعنى قوله لا يملك شيك
 للمفعول اي لا يحيل الوقف
 ملكا ببيع او هبة للصحة
 بولكاوم
 لان الوقف ازالة للملك
 لا الى ملك كالتق فلا يجاب
 التملك
 فان وقف

هذا المقرب ١٢
العلم ثم مفارقات الاوتان الى الحقيقة ١٢
مصرف مؤيد فاذا انقطع صرف الى الفقراء وصية عند محمد وقف منقول

مصرف بر سبیل تابید پس آنوقت که قطع شد مصرف کرده شود بسوی فقیران صحیح است نزد مجربان و نقل

فيه تعامل المصحف ونحوه وعليه الفتوى ولا يملك الوقف ولا يتملك

که در تعامل باشد مانند قرآن غیر و برین است فتوی و ملک کرده میشود و نه ضلوعی کرده میشود

لكن يجوز قسمة المشاع عند أبي يوسف ويبدأ من ارفع الوقف

لیکن جائز است قسمت مشاع نزد ابی اوصاف و شروع کرده شود از آمدن وقف

بماتته ان وقف على الفقراء وان وقف على المعين واخره على الفقراء

و عبارت آن اگر وقف کرده شده به فقیران و اگر وقف کرده شده به خالق معین و آخرش بر فقیر

ای مال کان ۱۲ ات ای المین من تمیر ۱۲ ات
فهی فی مالہ وان امتنع او کان فقیرا اجرة الحاكم وعمره باجرة تم وکالی
لان الزم بازاء الغم ۱۲ ات

پس عمارش در ماش اگر منع کرد یا بود فقیر اجاره و مد آنرا حاکم و عمارت کند به اجرت اولیست و کند

للعه ونقصه يعرف الى عمارته او يدخر وقت الحاجة اليها وان

نوابسوی مهرش و شکستگی وقف مرده شود بسوی عمارتش یا ذخیره سن برای توسع مسجد بسوی

عذر صرفه الیه بایع و صرف نمند الیه و لایق قسم بین مصارف

غیر بودنش بسوی آن فروخته شود و عرف کرده شود شش بسوی آن قیمت کرده نشود و میان مصارفش

[illegible]

کتب الخ

مختوم

٦٢
قوله وليس آه لان الصلابة
بني اندرهم كما قالوا ليسون اخرا واخرهم ثوب
سداه حديد ومثله صوت جودان في الماء واخر الدين
قوله وكلمه اي جبل عكسه في قلوب الاما عادي وكبيره
في غير الحرب واعتبرت بالنسج يصير في اجل دون السدي
لان الثوب واخر ما يقتضف الثوب بصفتها ان حديد
والجبهة اخرا ما يقتضف الثوب بصفتها ان حديد
في غير الحرب واعتبرت بالنسج يصير في اجل دون السدي
لان الثوب واخر ما يقتضف الثوب بصفتها ان حديد
والجبهة اخرا ما يقتضف الثوب بصفتها ان حديد

ويفرشه ويليش ماسلاه ابراهيم ولحمته غيره وعكسه في حرب فقط
 باقم مايدخل بن السدي ١٢ اجات
 كالنظر في الصور ١٢

و غرض او کند و بپوشد آنچه تارش بر شمش بود و پودش از غیر بود و بر عکس این هم در جنگ پس

وكرة الباس الصبي ذهباً او حرياً ونظر الرجل من الرجل المرأة من المرأة
اي يجوز ان ينظر ١٢

و در وقت پختن چوبه را دریا برسیم و لطر کند مرد از مرد و زن از زن
 لان ذلک عوارۃ عامی بحديث ۱۲

والرجل سوى ما بين السرة الى الركبة ومن محرمته وامته الى ما وراء الظهر

و مردمانی ایچہ در میان نان ست تا زانو و نظر کند از محرم خود و کنیزک خود تا ما سواست پشت

والبطن والفخذ ومن الاجنبية والسيدة الى الوجه والكفين وشرط

و شکم دران و از زن بپایه و سیده تاروی و هر دو پنجه و مشرق است

لأن في القوة مفتحة بحسب عنا ١٢ عبد الله
الامن عن الشهوة الا عند الضرورة كالقضاء والشهادة واردة لهذا

در همه امن بودن از شهوة مگر نزد ضرورت مانند قضاء و شهادت و ارادة نکاح
منها وان كان تحت المدة بل فيه

والشراء والمداواة وينظر الطبيب الى موضع المرض بقدر الضرورة و

خریدن و دار کردن و به بند طبیب سوی جای مرض بقدر ضرورتی که باشد و خسی

نحوه كالنخل والى كل عصاء من ميل بينهما الوطى وما حل نظرة

مانند او مثل جو آن مرد است و به جمیع اندامهای کس که دست میان شان و طی آنچه حلال است بدین امر

الرجل ما وجد في
 الرجل ولا المرأة ولا
 من أعضاء من
 ما في المحرمات فلان
 استبدانك والبرأة في
 حرم النظر فلا
 وأما غيره فلا
 بيلتها ويقع نظر
 سيج النظر إليها
 تعطيل حوائج المولى
 قوله إلى الوجه أنه لا
 وجوبها في العاطلة مع

والا ابداء الكف في الامتداد
الاعطاء للوهم كما يدين العصوين ايضا
الافضي الى الحرج وهو موقوف
كالقضاء فان القاضي اذا اراد ان يحكم عليه بما يحكيه ذلك
ينظر اليها وقت الحكم ضرورة اجلاء الى كونه الشاهد اذا
عفت من شئ من شئ الباس في النظر الى جملتها بضرورة اذا
اذا اراد ان يحكم عليه بما يحكيه ذلك ان ينظر الى وجه القول عليه السلام
البحر فانها يحكيه بما يحكيه ان ينظر الى وجه القول عليه السلام
السنة لا قضاء الشهوة كما ان يكون بينكم ولان من
فانه اذا اراد ان ينظر الى وجه القول عليه السلام

قوله والمدة او امة اي يكون للطبيب ان ينظر
فيها وان كان يخاف الشدة
قوله والمدة اي يعلم قدر ما يتأثر به اجسامهم
قوله والمدة اي يعلم قدر ما يتأثر به اجسامهم

[illegible]

[illegible]

كتاب

مخصوصاً

فطبيعة قنطرة بالنهاية وثلاثين في
 سكرها بالاشتهار في وقت الزيادة في
 بعض الحواشي في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 تثبت الكتاب والاشتهار في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 يضرب من الاجتهاد في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 الثالث في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 في القليل من عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 قلت في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 فاعطى حكمه في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 كذا في بعض حواشي في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 ما من ان يقبل قول في المعاملات في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في
 لان مدار قبول القول على العدالة الا انه سقط
 اشترطها في المعاملات لا كغيره وقولها فلا يلزم
 والمداينات لا كغيره وقولها فلا يلزم
 واشترطها في المعاملات لا كغيره وقولها فلا يلزم
 والاشتهار في عهد التتبع والاشتهار في وقت الزيادة في

فان قال الكافر اشترت اللحم من مسلمان وكتاني حل كره ومن مجوسي حرم
پس اگر گفت کافر خریدم گوشت را از مسلمان یا از کتابی روا است خوردن آن و از مجوسی حرام است
وشرط العدل في الديات كالحبر عن نجاسة الماء وفي الفاسق
وشرط کرده شده است عاقل و دیانات مانند خبر کردن از پلیدی آب و در فاسق
المستور تحرى كتاب الا شربة حرم الخمر و هي التي من ماء العنب
پوشیده حال فکر کردن است کتاب در آشامیدن حرام است شراب و آن خام است از آب انگور
اذا غلى واشتد وقذف بالزبد وان قلت كالطلاء وهو ماء عنب
اذا غلی و اشتد و قذف بالزبد و آن قلت كالطلاء و هو ماء عنب
و قلیک بجوشد و سخت شود و پدید آید گفت اگر چه کم شود مانند طلا و آن آب انگور است
طبخه فذهب اقل من ثلثه و غلظا نجاسة و نقيع التمر ای السکر و نقيع
که بجخته شود و بر دو کمتر از دو و ثلثان او و بر دو غلیظ اندازد وی نجاست و شیرۀ خرما یعنی شکر و شیرۀ
الزبيب نيين اذا غلت واشتدت و حرمة الخمر قوی فيکفر مستعملها
مویزد در حالیکه خام باشد و سخت شود و بجوشد و حرمت شراب قوی تر است پس کافر میشود مستعمل آن
فقط و حل مثلث العنب مستحلاً و نبيذ التمر و الزبيب مطبوخا و ادنى طبخة
فقط و حلال است مثلث انگوری در حالیکه سخت شده باشد و نبذ خرما و مویزد در حالتی که بجخته باشد کمتر بجختنی

١٢٠
 ١٢١
 ١٢٢
 ١٢٣
 ١٢٤
 ١٢٥
 ١٢٦
 ١٢٧
 ١٢٨
 ١٢٩
 ١٣٠
 ١٣١
 ١٣٢
 ١٣٣
 ١٣٤
 ١٣٥
 ١٣٦
 ١٣٧
 ١٣٨
 ١٣٩
 ١٤٠
 ١٤١
 ١٤٢
 ١٤٣
 ١٤٤
 ١٤٥
 ١٤٦
 ١٤٧
 ١٤٨
 ١٤٩
 ١٥٠
 ١٥١
 ١٥٢
 ١٥٣
 ١٥٤
 ١٥٥
 ١٥٦
 ١٥٧
 ١٥٨
 ١٥٩
 ١٦٠
 ١٦١
 ١٦٢
 ١٦٣
 ١٦٤
 ١٦٥
 ١٦٦
 ١٦٧
 ١٦٨
 ١٦٩
 ١٧٠
 ١٧١
 ١٧٢
 ١٧٣
 ١٧٤
 ١٧٥
 ١٧٦
 ١٧٧
 ١٧٨
 ١٧٩
 ١٨٠
 ١٨١
 ١٨٢
 ١٨٣
 ١٨٤
 ١٨٥
 ١٨٦
 ١٨٧
 ١٨٨
 ١٨٩
 ١٩٠
 ١٩١
 ١٩٢
 ١٩٣
 ١٩٤
 ١٩٥
 ١٩٦
 ١٩٧
 ١٩٨
 ١٩٩
 ٢٠٠
 ٢٠١
 ٢٠٢
 ٢٠٣
 ٢٠٤
 ٢٠٥
 ٢٠٦
 ٢٠٧
 ٢٠٨
 ٢٠٩
 ٢١٠
 ٢١١
 ٢١٢
 ٢١٣
 ٢١٤
 ٢١٥
 ٢١٦
 ٢١٧
 ٢١٨
 ٢١٩
 ٢٢٠
 ٢٢١
 ٢٢٢
 ٢٢٣
 ٢٢٤
 ٢٢٥
 ٢٢٦
 ٢٢٧
 ٢٢٨
 ٢٢٩
 ٢٣٠
 ٢٣١
 ٢٣٢
 ٢٣٣
 ٢٣٤
 ٢٣٥
 ٢٣٦
 ٢٣٧
 ٢٣٨
 ٢٣٩
 ٢٤٠
 ٢٤١
 ٢٤٢
 ٢٤٣
 ٢٤٤
 ٢٤٥
 ٢٤٦
 ٢٤٧
 ٢٤٨
 ٢٤٩
 ٢٥٠
 ٢٥١
 ٢٥٢
 ٢٥٣
 ٢٥٤
 ٢٥٥
 ٢٥٦
 ٢٥٧
 ٢٥٨
 ٢٥٩
 ٢٦٠
 ٢٦١
 ٢٦٢
 ٢٦٣
 ٢٦٤
 ٢٦٥
 ٢٦٦
 ٢٦٧
 ٢٦٨
 ٢٦٩
 ٢٧٠
 ٢٧١
 ٢٧٢
 ٢٧٣
 ٢٧٤
 ٢٧٥
 ٢٧٦
 ٢٧٧
 ٢٧٨
 ٢٧٩
 ٢٨٠
 ٢٨١
 ٢٨٢
 ٢٨٣
 ٢٨٤
 ٢٨٥
 ٢٨٦
 ٢٨٧
 ٢٨٨
 ٢٨٩
 ٢٩٠
 ٢٩١
 ٢٩٢
 ٢٩٣
 ٢٩٤
 ٢٩٥
 ٢٩٦
 ٢٩٧
 ٢٩٨
 ٢٩٩
 ٣٠٠
 ٣٠١
 ٣٠٢
 ٣٠٣
 ٣٠٤
 ٣٠٥
 ٣٠٦
 ٣٠٧
 ٣٠٨
 ٣٠٩
 ٣١٠
 ٣١١
 ٣١٢
 ٣١٣
 ٣١٤
 ٣١٥
 ٣١٦
 ٣١٧
 ٣١٨
 ٣١٩
 ٣٢٠
 ٣٢١
 ٣٢٢
 ٣٢٣
 ٣٢٤
 ٣٢٥
 ٣٢٦
 ٣٢٧
 ٣٢٨
 ٣٢٩
 ٣٣٠
 ٣٣١
 ٣٣٢
 ٣٣٣
 ٣٣٤
 ٣٣٥
 ٣٣٦
 ٣٣٧
 ٣٣٨
 ٣٣٩
 ٣٤٠
 ٣٤١
 ٣٤٢
 ٣٤٣
 ٣٤٤
 ٣٤٥
 ٣٤٦
 ٣٤٧
 ٣٤٨
 ٣٤٩
 ٣٥٠
 ٣٥١
 ٣٥٢
 ٣٥٣
 ٣٥٤
 ٣٥٥
 ٣٥٦
 ٣٥٧
 ٣٥٨
 ٣٥٩
 ٣٦٠
 ٣٦١
 ٣٦٢
 ٣٦٣
 ٣٦٤
 ٣٦٥
 ٣٦٦
 ٣٦٧
 ٣٦٨
 ٣٦٩
 ٣٧٠
 ٣٧١
 ٣٧٢
 ٣٧٣
 ٣٧٤
 ٣٧٥
 ٣٧٦
 ٣٧٧
 ٣٧٨
 ٣٧٩
 ٣٨٠
 ٣٨١
 ٣٨٢
 ٣٨٣
 ٣٨٤
 ٣٨٥
 ٣٨٦
 ٣٨٧
 ٣٨٨
 ٣٨٩
 ٣٩٠
 ٣٩١
 ٣٩٢
 ٣٩٣
 ٣٩٤
 ٣٩٥
 ٣٩٦
 ٣٩٧
 ٣٩٨
 ٣٩٩
 ٤٠٠
 ٤٠١
 ٤٠٢
 ٤٠٣
 ٤٠٤
 ٤٠٥
 ٤٠٦
 ٤٠٧
 ٤٠٨
 ٤٠٩
 ٤١٠
 ٤١١
 ٤١٢
 ٤١٣
 ٤١٤
 ٤١٥
 ٤١٦
 ٤١٧
 ٤١٨
 ٤١٩
 ٤٢٠
 ٤٢١
 ٤٢٢
 ٤٢٣
 ٤٢٤
 ٤٢٥
 ٤٢٦
 ٤٢٧
 ٤٢٨
 ٤٢٩
 ٤٣٠
 ٤٣١
 ٤٣٢
 ٤٣٣
 ٤٣٤
 ٤٣٥
 ٤٣٦
 ٤٣٧
 ٤٣٨
 ٤٣٩
 ٤٤٠
 ٤٤١
 ٤٤٢
 ٤٤٣
 ٤٤٤
 ٤٤٥
 ٤٤٦
 ٤٤٧
 ٤٤٨
 ٤٤٩
 ٤٥٠
 ٤٥١
 ٤٥٢
 ٤٥٣
 ٤٥٤
 ٤٥٥
 ٤٥٦
 ٤٥٧
 ٤٥٨
 ٤٥٩
 ٤٦٠
 ٤٦١
 ٤٦٢
 ٤٦٣
 ٤٦٤
 ٤٦٥
 ٤٦٦
 ٤٦٧
 ٤٦٨
 ٤٦٩
 ٤٧٠
 ٤٧١
 ٤٧٢
 ٤٧٣
 ٤٧٤
 ٤٧٥
 ٤٧٦
 ٤٧٧
 ٤٧٨
 ٤٧٩
 ٤٨٠
 ٤٨١
 ٤٨٢
 ٤٨٣
 ٤٨٤
 ٤٨٥
 ٤٨٦
 ٤٨٧
 ٤٨٨
 ٤٨٩
 ٤٩٠
 ٤٩١

اوسقط فی بیدر و لم یکن ذی حیدر لانی صید استانس ولا یجل جنین میت

یا که افتد در بیدر و مکن بود و زنج او زرد رنگاری که الفت که ختم باشد و حلال نیست بچه مرده

و جدر فی بطن امه و لا ذوناب و مغلب من سبعه او طیر و لا یجل الجنین

که یافته میشود در شکم مادر خود و ندان دندان و چنگال زرد رنگان یا بزرگ باشد و حلال نیست چه زندگان

والحمیر اهلیه و البغل و الخیل عند ابی حنیفه و الضبع و المیر و یوع و لا یبقه

در خمران خاکی و استر و اسب نزد ابی حنیفه و گنجه و موش و شتر و زاعی

الذی یا کل الحیض و لا حیوان مائی سوى سمک لم یطف و لا یجراد و لا فاع

که بخورد در دریا و نه جانوری غیر از ماهی که طافی نشده باشد و حلال است مرغ و اقسام

السمک بلا زکوة و غراب الزرع و العقیق و لا رب مع کتاب الاضحیه

مازی غیر از زکوة و زرع و زراعت و حلال است عک و خرگوش بر ذبح کتاب است در بیان اضمحیه

هی شاة من فرد و بقره او یحیر منه الی سبعة ان لم یکن لفرد اقل من سبعة

و تقسم اللحم و زنا الا جزا الا اذا ختم معه من اکار عدا و جلد و طر

و تقسم کرمه شود گوشت بوزن نه تخمینه که وقتی که ختم کرده شود بآن از یا بچهای او یا جرم او و صحیح است

من سبعة من فرد و بقره او یحیر منه الی سبعة ان لم یکن لفرد اقل من سبعة

و تقسم اللحم و زنا الا جزا الا اذا ختم معه من اکار عدا و جلد و طر

و تقسم کرمه شود گوشت بوزن نه تخمینه که وقتی که ختم کرده شود بآن از یا بچهای او یا جرم او و صحیح است

من سبعة من فرد و بقره او یحیر منه الی سبعة ان لم یکن لفرد اقل من سبعة

مفتوحه

Handwritten marginal notes in Persian script, providing commentary and additional rulings on the main text. The text is written diagonally and horizontally in the left margin.

Handwritten marginal notes in Persian script, providing commentary and additional rulings on the main text. The text is written diagonally and horizontally in the bottom right margin.

۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱

95

الامام المشهور ۱۲۸۸

ان يشهد هم على ان هذا كتاب ختمه وعنه ان الختم ليس بشرط

که شاهدی دهند آنها باینکه این کاغذ قاضی الیت و مملو و روایت است از ابی یوسف که بدستی مهر طایفه است

الابنية ١٢

ثم المكتوب اليه لا يقبل الا بحضور الخصم والبينة على انه كتاب

یہ مکتوب الیہ قبول کنندہ اور اگر بہ حضور خضم و بینہ برین وجہ کہ بدرستی این کتاب

ای علینا ۵ فیہ ۱۲ عبید

فلان قرأه علينا وختمه وسلم اليها فيفتي ويقرعه على الخصم يلزمه

۱۲۹

فلانی است کہ خوانده بر ما و مہر کردہ اور ادیبہ اور ایمانی سہن کشاید اور او بخواند اور بر سریم و لازم کند اور

عنه
١٢
اي غير المكتوب اليه ١٢ اي بعد اسم المكتوب اليه ١٢

خافيد ان بقى الكاتب قاضيا ولا يعمل به غيره الا اذا التبت بعد اسمه والى
اعماله الكتاب

نچه ورد است اگر باقی باشد کاتب قاضی و عمل کند باو غیر آن مگر فقیه نبوی پس از اسم مکتوب الیه

من نصا المصنف. قضاة المسلمين وعند أبي يوسف ان كتب هذا

من يصل إليه من قصده المسكين وعند أبي يوسف أن سب هذا

و بهر کسی که برسد از این کاغذ و قضاة مسلمانان و نذر داری یوسف رحمہ اللہ نوشت این را

ابتداء يقبل وان مات الخصم ينفذ على وارثه والمرأة تقضى الا في

در ابتدا کاغذ قبول کرده شود و اگر مرد خشم نافرمانی کرده شود بر داشت او وزن قضا کند مگر در

قاصداً آخره زاد غير عذر ۴۲۹

حد وقود ولا يستخلف قاض كما لا يوكل وكيل لامن فوض اليه في امواله
اي الاستخلاف والتوكيل ١٢

حد و قضا من و خلیفه بگیرد قاضی چنانچه وکیل نمیگیرد وکیل مگر آنرا که سپرد و مستند بود با و این پس در مغوض

[illegible]

عنه اذا التفت الى اليمين المكتوب اليه اكتبوا عننا في كتابك

بسم اللہ الرحمن الرحیم

باب فی فضیلتی و کرامتی و در بیان فضیلت و کرامت من

مختصر کتاب

قوله لا ينعزل بغيره وموته هو نائب الاصل و
 نائب ومعهول کرده میشود بغير او موت او در حال بودن او موکل بلکه او نائب اصل است و
 لان كان قال له يا باقر ع
 في غيره ان فعل نائب عنده واجاز هو او كان هو قدر الثمن في الوكالة
 در غیر مثال اگر فعل کرد نائب او نزد من و اجازت داد و یا بود او که انرا کرده من را و در کالت
 صح و با عمل برأيك يوكل والقضاء على خلاف مذهبه ناسيا او عام
 صحیح است و باین قول که عمل کن به فکر خود وکیل خود و قضاء کردن برخلاف مذهب خود بغير موافقت باو است
 لا ينفذ على وفاقه يجعل المختلف فيه مجمعا عليه فان عرض على آخر
 نافذ نمیشود و بر دامن گردانیده شود حکم مختلف فیہ جمع علیه و اگر عرض کرده شود بیکری معانیه
 الا فيما خالف الكتاب والسنة المشهورة والاجماع وان كان نفس القضاء
 مگردان که مخالف کتاب یا سنت مشهوره یا اجماع باشد و اگر نفس قضا
 مختلفا فيه يصير مجمعا عليه بامضاء اخو والقضاء بحرمة او على نفذ
 مختلف فیہ باشد میگردد و جمع علیه عمل کردن قاضی دیگر و قضا کردن بجز حرام عمل نافذ میشود
 ظاهر او باطنا ولو بشهادة زور اذا دعاه بسبب معين ولا يقضى
 و ظاهر و باطن اگر چه بگوایی دروغ بود و قیقه دعوی کرد آنرا به سبب معین و قضا کرده نشود

قوله لا ينعزل بغيره وموته هو نائب الاصل و
 نائب ومعهول کرده میشود بغير او موت او در حال بودن او موکل بلکه او نائب اصل است و
 لان كان قال له يا باقر ع
 في غيره ان فعل نائب عنده واجاز هو او كان هو قدر الثمن في الوكالة
 در غیر مثال اگر فعل کرد نائب او نزد من و اجازت داد و یا بود او که انرا کرده من را و در کالت
 صح و با عمل برأيك يوكل والقضاء على خلاف مذهبه ناسيا او عام
 صحیح است و باین قول که عمل کن به فکر خود وکیل خود و قضاء کردن برخلاف مذهب خود بغير موافقت باو است
 لا ينفذ على وفاقه يجعل المختلف فيه مجمعا عليه فان عرض على آخر
 نافذ نمیشود و بر دامن گردانیده شود حکم مختلف فیہ جمع علیه و اگر عرض کرده شود بیکری معانیه
 الا فيما خالف الكتاب والسنة المشهورة والاجماع وان كان نفس القضاء
 مگردان که مخالف کتاب یا سنت مشهوره یا اجماع باشد و اگر نفس قضا
 مختلفا فيه يصير مجمعا عليه بامضاء اخو والقضاء بحرمة او على نفذ
 مختلف فیہ باشد میگردد و جمع علیه عمل کردن قاضی دیگر و قضا کردن بجز حرام عمل نافذ میشود
 ظاهر او باطنا ولو بشهادة زور اذا دعاه بسبب معين ولا يقضى
 و ظاهر و باطن اگر چه بگوایی دروغ بود و قیقه دعوی کرد آنرا به سبب معین و قضا کرده نشود

كتاب القضاء

قوله لا ينعزل بغيره وموته هو نائب الاصل و
 نائب ومعهول کرده میشود بغير او موت او در حال بودن او موکل بلکه او نائب اصل است و
 لان كان قال له يا باقر ع
 في غيره ان فعل نائب عنده واجاز هو او كان هو قدر الثمن في الوكالة
 در غیر مثال اگر فعل کرد نائب او نزد من و اجازت داد و یا بود او که انرا کرده من را و در کالت
 صح و با عمل برأيك يوكل والقضاء على خلاف مذهبه ناسيا او عام
 صحیح است و باین قول که عمل کن به فکر خود وکیل خود و قضاء کردن برخلاف مذهب خود بغير موافقت باو است
 لا ينفذ على وفاقه يجعل المختلف فيه مجمعا عليه فان عرض على آخر
 نافذ نمیشود و بر دامن گردانیده شود حکم مختلف فیہ جمع علیه و اگر عرض کرده شود بیکری معانیه
 الا فيما خالف الكتاب والسنة المشهورة والاجماع وان كان نفس القضاء
 مگردان که مخالف کتاب یا سنت مشهوره یا اجماع باشد و اگر نفس قضا
 مختلفا فيه يصير مجمعا عليه بامضاء اخو والقضاء بحرمة او على نفذ
 مختلف فیہ باشد میگردد و جمع علیه عمل کردن قاضی دیگر و قضا کردن بجز حرام عمل نافذ میشود
 ظاهر او باطنا ولو بشهادة زور اذا دعاه بسبب معين ولا يقضى
 و ظاهر و باطن اگر چه بگوایی دروغ بود و قیقه دعوی کرد آنرا به سبب معین و قضا کرده نشود

قوله لا ينعزل بغيره وموته هو نائب الاصل و
 نائب ومعهول کرده میشود بغير او موت او در حال بودن او موکل بلکه او نائب اصل است و
 لان كان قال له يا باقر ع
 في غيره ان فعل نائب عنده واجاز هو او كان هو قدر الثمن في الوكالة
 در غیر مثال اگر فعل کرد نائب او نزد من و اجازت داد و یا بود او که انرا کرده من را و در کالت
 صح و با عمل برأيك يوكل والقضاء على خلاف مذهبه ناسيا او عام
 صحیح است و باین قول که عمل کن به فکر خود وکیل خود و قضاء کردن برخلاف مذهب خود بغير موافقت باو است
 لا ينفذ على وفاقه يجعل المختلف فيه مجمعا عليه فان عرض على آخر
 نافذ نمیشود و بر دامن گردانیده شود حکم مختلف فیہ جمع علیه و اگر عرض کرده شود بیکری معانیه
 الا فيما خالف الكتاب والسنة المشهورة والاجماع وان كان نفس القضاء
 مگردان که مخالف کتاب یا سنت مشهوره یا اجماع باشد و اگر نفس قضا
 مختلفا فيه يصير مجمعا عليه بامضاء اخو والقضاء بحرمة او على نفذ
 مختلف فیہ باشد میگردد و جمع علیه عمل کردن قاضی دیگر و قضا کردن بجز حرام عمل نافذ میشود
 ظاهر او باطنا ولو بشهادة زور اذا دعاه بسبب معين ولا يقضى
 و ظاهر و باطن اگر چه بگوایی دروغ بود و قیقه دعوی کرد آنرا به سبب معین و قضا کرده نشود

92

للكل اعدالة ولفظ الشهادة وبيان لقاضي عن حال الشاهد

سرای رحمہ ہذا لکھتہ و لفظ شہادت و سوال کنندگان فی از حال شاہد

الجليل عظم نبيها واولادها ١٢ في زماننا كثر شهود الزور وادوات للاحتراز عن طغاة القلوب وسمه اللذاب ١٣

عند هذا مطلقا وبه يقضى وعلى سائر اولادنا ان احوط في الامر ليدروا
اي في حقيقة الاشياء فان

نزد خدا حسین علی السلام و باین فتوی شده است و کامی است پوشیده و در دستبرد در صفای و در حقیقت است

الشاهد والمرسالة الى المذكي ولا يشترط الاشهاد الا في الشهادة على

شاید در فرستادن اسوی تنگتر کند و شرط نیست شاید اگر فتن بگردد و خلوت

[illegible]

الشهادة ولا يشهد من رأى خطره ولم يدركه شاهد ولا يبالى بالشهادة
لأن الخطأ ليس به الخطأ فاعلم خطه في ١٢٠

شهادت دیگر کسی مشاهده نمی شود و دیگر دلیلی نیست و شهادت دهنده بشنیدن و مردمان
ای مکان ۱۲۳

النسب والموت والنكاح والدخول ولاية القاضي وان هذا وقيد

ایامی مسجد و بیرون

أما الشاهد في هذا الشأن لا لأن في الحجة هو الموجب للعلم والعمل ١٢٩

لكن الاعلى شرط اذا اخبره رجلان او رجل وامرأتان وليتمدوا

فدا می نه بر سر وطنش آن دولت که خبر ده او را دو مردان بیا یک مرد و دو زن آن شاید می گوید هیندر

حاضر مجلس القضاء يدخل عليه المحصور انه قاض ورجل وامرأ

مفعول المشهد المي المشهد على انه قاضي ١٢

سنة ١٠٠٠

...فان كان المالك قد مات ...

والمؤمنين من ذرية آل فاطمة عليهم السلام

کتابخانه ملی ایران

اجازت حاصل و اقامت

_____

لأن المقصود العقد كما في البيع ١٢

و مال واجاره بیع است در اول مدت و مال است پس از آن و ثابت شود نکاح به هزار

خلافهما وكزم الجرمي لارت بقوله مات وترك ميراثه او مات

خلاف است صاحبین را و لازم است کشیدن و میلرف به قوتش مرده است و مانده است این را میراث بر این تار مرده

الشَّابُّ كَانَ الْمُدْعَى ۱۲۸

این ملکش را در پیش رو پس اگر گفت بود در میدان را بودیت نهاده است با عایت داده است و او را کیسه از دستش است

جاء بالأجر وتقبل الشهادة على الشهادة الألف في حد وقود وشرط لها

چنانچه اینجور قبول کرده میشود شاهی بر شاهی ملکه در حد یا قصاص و شرط است برای این

لأن جواز انما هو للحاجة عن الأصل هو تحقيق بنحو الاشياء هي
 قد رخصنا الأصل بموت أو مرض أو سفوف وشهادة عدد عن كل أصل

فذر حقور اصل به مرگ یا مرض یا سفر و شرط است شاهی عدد از هر اصل

۱۲. نشاء و الهف و الحزن

مغایر بودن و فرع این شاهد و آن شاهد و گوید اصل گواه باشد بر شهادت من باین که من گواهی میدهم
 ۱۳ : (۱) فرع کاع : القاضی ۱۲ : زیر المثل ۱۱ : ای الظاهر الذی هو مثل المثل ۱۰ : ۱۲

شهد بكذا والفرع شهدان فلاننا الشهدى على شهادته بكذا وقال
 بكذا والفرع شهدان فلاننا الشهدى على شهادته بكذا وقال

اینطور گوید فروغ گواهی میدهم که فلان گواه کرد مرا بر شهادت خود بآن و گفت

و فی سوره یونس صل علی نبی و آلہ و سلم

المشهور على النسخ والفرع من النسخ في شواهد الأصل في بيان ما يشهد به الفرع بعد

هذا هو الأصل الأول من الأصول

والاصل في ذلك ما ذكره من سبب
لما نسخ من سبب
وقدم الاول
لما نسخ من سبب
الفرع وقد
في التعليل
الشهادة
مرتبعة

[illegible]

فان اقراره بانه لا یستثنی من هذا الاقرار...
فان اقراره بانه لا یستثنی من هذا الاقرار...
فان اقراره بانه لا یستثنی من هذا الاقرار...

و فی مائة وثوب او ثوبان یفسر لمائة والاقرار بدة فی اصطلح
دور صد وجامه یا دو جامه تفسیر کرده شود صد و اقرار به چار یا به در اصطلح
یکرمها فقط و بسیف حفنه و حائله و فصله و صم اقراره بالحمل و له
لازم کند آنرا فقط و اقرار بشبهه لازم کند نیامش و حائل او لازم کند تنقیص و صحت اقرار او به حمل و مراد او
ان بین سبب صالحا فان ولدت لا قل من نصف حول فله ما اقرب
اگر بیان کرد سبب صالح پس اگر ولد زاید بعد از کم نیم سال پس و راست آنچه اقرار باو کرده
فان اقرب شرط الخیار صم و بطل الشرط و استثناء کیلی او و من
پس اگر اقرار کرد بشرط الخیار صم است و باطل میشود شرط و استثناء کردن کیلی یا دزدی از
در اهرم صم قیمت استثناء التابع کالبناء و الفص الخلف و دین صحت
در اهرم صم است از روی قیمت نه استثناء و تابع مانند بنا و و نگی و درخت خرما و قرض صحت نفس
مطلقا و دین مرصنه بسبب فيه و علم بلا اقرار سؤا و قد ما علی ما
مطلق و قرض مرض او که لازم شد بود او را بسبب مرض معلوم یا خد به غیر اقرار به هر همتند و مقدم کرده
اقرب فی مرضه و الكل علی الارث و ان شمل هماله و لا یصح ان یخص عزیمه
اقرار کرده بان در مرض خود و هم میراث اگر چه شامل بود مال او را و صحیح نیست خاص کردن یک عزم

فان اقراره بانه لا یستثنی من هذا الاقرار...
فان اقراره بانه لا یستثنی من هذا الاقرار...
فان اقراره بانه لا یستثنی من هذا الاقرار...

مختصر وقایع

قوله في الفالان
على حسب حدوث المنافع فالباقي من
البيع ينفذ عقد
واحد فالباقي منه جزء البيع لا غير
قوله في ما صلح به كالتقصير
السلح لان الظاهر من ايراد
قوله في ما صلح به كالتقصير
والاخرى والبيع لان المصلحة
في البيع من اليد وهو الاستعمال
قوله في ما صلح به كالتقصير

ثم قالوا فسمعت فيما بقي والقول للمسنن جوفيا ماضي وان اختلفت

تخالف کنند و فریغ کرده شود و در باقی و قول مستقیم راست و راخی گذشت و اگر مختلف شدند

الزوجة في متاع البيت فلها ما يصلح لها ولها ما يصلح لولدها وان
 اي للزوجية اوف

و جان در شمع بیت ایس زن را راست از صلیح زن باشد و او را است از صلیح مرد باشد از آنجی هر دو را بود
ای مایه صلیح لها مایه
ای احمد از زمین ۱۲ اف

و ان كان احد من عبدا فالحق الحرفي

الحياة والى بعد الموت فصل وتسقط دعوى المالك المطلقة

عنه بان ادعى رجل عبداً في يده رجل انزى سقط آه ١٣ فخر
عبدى و مزرعه را است پس از مردان فضل است و ساقط مى شود دعوى ملك مطلق

ن برهن ذوالبدان المدعی و دیعت او عاریت او رهن او موجراو
الفقه ۱۲ کا ۲

شاهد آورد صاحب ید که درستی مدعی امانت است یا من است یا اجرت داده شده است
یعنی اذ ادعی الخارج علی ذی الید ملکاً مطاعاً و غیره منهما ۳۲

لصوب من ريد و حجة الخارج في ملك المطلق الحق من حجة

الدردوان وقت احدی فقط ولد بهی از این وقت که از این

پیدا اگر بدقت بیان کنندگی از اینها نقل و اگر شاید آورد و در خارج حکم کرده شود در ایشان و در کتاب

من بهر حال که
کمال حاصل شده
احمدی ای
الو الحارثه
السنات للوثا
لا اله الا الله
که خداوند است
اهل الان

...فان كان الامر كذلك ...

...

كتاب الدعوى

[illegible]

مختصر وقایع

هو عقد يرفع النزاع ويصير بآقرار وسكوت وانكار فالاول كبيع ان وقع

آن عقاب است که دور کند نزار را و صبح میشود به اقرار و خاموشی الحار سال دل مانند بیج است اگر واقع شود

عن مال جمال ففيه الشفعة والخيارات ويقصد جملة البدل وما

از مال به مالی پس در آن شفعه است و خیار است و فاسد میکند و ارجاهاست بدل و اسبق

استحق من المدعى يرد المدعى حصته من العوض وما استحق من

به استحقاق برده شد از مدعی رد کند مدعی حصه آن را از بدل و آنچه به استحقاق برده شود از

البذل يرجع محصة من المدعى وكأجرة التوقيع عن مال بمنفعة فشرط
عطف على قوله ببيع ١٢

بدر رجوع کند به حصه اش از مدعی و مانند اجاره است اگر واقع شود از مال به نفع پس شرط شده است

لَوَقِيْتُ فِيهِ وَيُطْلَبُ بِمَوْتِ أَحَدِهِمَا فِي أَمَدَةٍ وَالْآخَرَانِ مُعَاوَضَةً فِي مَوْتِ

بین وقت در آن و باطل شود بزرگی از آن هر دو در مدت و دیگر دو معاوضه است و حق

الدعي وقلاء يمين وقطع نزع في حق الأخر فلا شفعة في صلح عن

عی دفا برین است و قطع نزع است در حق دیگری پس نیست شفو در صلح ال

ادخل في الصلح على ارمو استحق من المدعى فكما امرنا استحق من العوض

نه بلکه در قلع برور و آنچه استحقاق کرده شود از معنی پس چنانچه گذشت و آنچه استحقاق نمودند و از حق

[illegible]

من المديونية
المدينون
المدعي عليه
المدعى عليه
المدعى عليه
المدعى عليه
المدعى عليه
المدعى عليه
المدعى عليه
المدعى عليه

مختصر وقایع

او فی وسطه خلی سبیلہ والا حد وهو حصن ای الحکمکات مسلم و طی
ای عاقل باغ ۱۲

یا در سطر اخالی کند راه دور آوردن حد زده شود و آن را می بیند یعنی آنرا در ملک مسلمانی و وطنی که می باشد

خير قباله ١٢٥٥ هـ ١٢٥٥ ق الحى فاسته فارغة ١٢

بنکار صحیح و عاقل و فاضل و احسان و حمد فی قضاء حتی موت پیدا آید

به نکاح محمدان هر دو به صفت احصا نمودند و از او میدان ناکه بمیرد شروع کند باز

ای تقویٰ اعراضی ۱۳۷

کزار دی عین ۱۲ منہ

شیخ و ده فان ابو او غابوا و ماتوا یسقط ثم الامام ثم الناس و فی

و اگر ایان اد اگر ایامر دند یا زانک شدند یا موند ساقط میشو و پسر امام لیتر مردم و در

ای واحد نیر المصنف ۱۲۱۱

فهم بيد الإمام ثم الناس وغسل وكفن وصلى عليه ودفن في المحسن جلد ١

عز شد و شایسته امام پسر مردم و غسل داده شود و کفن پوشیده شود و نماز کند بر در و غیر محضون از حد است

لأنه وسط البسوط لا ثمرة له ينزع عنه ثياب الا الازار ويفرق على

د بار میانند به تازیانه که گره نباشد در و کشده شود از رجامه او مگر از رواج اجازده شود بر

۱۱۵

منه الاراس ووجهه وفرجه قائما في كل حد يلا مد وللعبد نصفا

ن او مگر سر و روی او در فرج او ایستاده در هر حد بغیر کشیدن و برای بنده نیت آن است

الحمد لله سيدة بلا اذن الامام ولا ينزع ثيابها الا الفراء والحشو ونحمد

نه زده کنند مالک بنده بغیر از اذن امام و کشیده نشود و جامه ای بر سر بپوشانند و بپایین در و حد زده شود

[illegible]

بذلك دهي ستورۂ نبيا بها ولا يجوز ان يحل لان مبنی عالمه علی التشييع فخر الدين رحمه الله تعالى عليه فلو كان بقا سدا لا يحتمل بل يحلله جامع : : :

و یقتصر و یؤخذ بالمال فصل فی حد القذف والشرب من قذف

و قضا من گرفته شود و گرفته شود به مال فصل است در بیان حد قذف و شرب کبر و شام داد

و کذا محصنه و هو المذکر رعایه لشرفه ۱۲ عبد لرجم ای بمرح الزنا المیت ۱۲ ای ولد الابن الذی خلقت من مائه حقیقه ۱۲

محصنا ای حرام مکلفا عقیفا عن الزنا بصریح و یلبس لا یلبس اولست

و لا یستطیع فی لوطی نیکاح و یحلف احصان حد الزنا ۱۲ کافی

محسن را یعنی آزاد عاقل بالغ که پاک از زنا بود و در زنا به نظر تنج و یا کفایتی تواند کرد خود یا مستی تو

باب فلان و هو ابوه حد ثمانین سوط الحد لشرب و الطلب بقذف

یسر فلا فی و آن پدر او بود و زده شود و شتاب و تازیانه مانند حد شرب و طلب به قذف

و ان علی ۱۲ و ان سفلی کما اذا کان کافرا و عبدا ۱۲ ای العبد و الا لای ۱۲

المیت لکوالد و الولد و ولده و لو محرما عن الارث و لا یطالب احد سیده

میت برای پدر و پسر و پسر پسر اگر چه محرم بود از میراث و مطالبه نکند هیچ کس سید خود را

و اباه بقذف امر و ایس فی ارث و عفو و عوض و فی یا زانی فقتال

ای اعتراض ۱۲

و پدر خود را به دشنام دادن مادرش و نیست در و میراث و عفو و عوض و در یا زانی پس گفت

بل انت حد و لعن حدت و لا لعان و ان قالت من نیت بک

ای کلاهها ۱۲ ای کلاهها ۱۲ ای کلاهها ۱۲ ای کلاهها ۱۲

بلکه توی حد کرده شوند و مرد و مرزن خود را حد کرده شود و نیست لعان اگر گفت زن زنا کردم یا نه

ای احد و الا حان کلاهها ۱۲

حد را من اخذ بر هم الخمر و سکران زائل العقل بنسب و اقربه

سرور فی بیان الشرب ۱۲

نفو شوند کسی که گرفته شد به بومی شراب یا مست زائل العقل به بنسب و اقرار کرد

بابین

مختصر و کافی

ای قول و یقتصر و یؤخذ بالمال فصل فی حد القذف والشرب من قذف و قضا من گرفته شود و گرفته شود به مال فصل است در بیان حد قذف و شرب کبر و شام داد و کذا محصنه و هو المذکر رعایه لشرفه ۱۲ عبد لرجم ای بمرح الزنا المیت ۱۲ ای ولد الابن الذی خلقت من مائه حقیقه ۱۲ محصنا ای حرام مکلفا عقیفا عن الزنا بصریح و یلبس لا یلبس اولست و لا یستطیع فی لوطی نیکاح و یحلف احصان حد الزنا ۱۲ کافی محسن را یعنی آزاد عاقل بالغ که پاک از زنا بود و در زنا به نظر تنج و یا کفایتی تواند کرد خود یا مستی تو باب فلان و هو ابوه حد ثمانین سوط الحد لشرب و الطلب بقذف یسر فلا فی و آن پدر او بود و زده شود و شتاب و تازیانه مانند حد شرب و طلب به قذف و ان علی ۱۲ و ان سفلی کما اذا کان کافرا و عبدا ۱۲ ای العبد و الا لای ۱۲ المیت لکوالد و الولد و ولده و لو محرما عن الارث و لا یطالب احد سیده میت برای پدر و پسر و پسر پسر اگر چه محرم بود از میراث و مطالبه نکند هیچ کس سید خود را و اباه بقذف امر و ایس فی ارث و عفو و عوض و فی یا زانی فقتال ای اعتراض ۱۲ و پدر خود را به دشنام دادن مادرش و نیست در و میراث و عفو و عوض و در یا زانی پس گفت بلکه توی حد کرده شوند و مرد و مرزن خود را حد کرده شود و نیست لعان اگر گفت زن زنا کردم یا نه ای احد و الا حان کلاهها ۱۲ حد را من اخذ بر هم الخمر و سکران زائل العقل بنسب و اقربه سرور فی بیان الشرب ۱۲ نفو شوند کسی که گرفته شد به بومی شراب یا مست زائل العقل به بنسب و اقرار کرد بابین

ای قول و یقتصر و یؤخذ بالمال فصل فی حد القذف والشرب من قذف و قضا من گرفته شود و گرفته شود به مال فصل است در بیان حد قذف و شرب کبر و شام داد و کذا محصنه و هو المذکر رعایه لشرفه ۱۲ عبد لرجم ای بمرح الزنا المیت ۱۲ ای ولد الابن الذی خلقت من مائه حقیقه ۱۲ محصنا ای حرام مکلفا عقیفا عن الزنا بصریح و یلبس لا یلبس اولست و لا یستطیع فی لوطی نیکاح و یحلف احصان حد الزنا ۱۲ کافی محسن را یعنی آزاد عاقل بالغ که پاک از زنا بود و در زنا به نظر تنج و یا کفایتی تواند کرد خود یا مستی تو باب فلان و هو ابوه حد ثمانین سوط الحد لشرب و الطلب بقذف یسر فلا فی و آن پدر او بود و زده شود و شتاب و تازیانه مانند حد شرب و طلب به قذف و ان علی ۱۲ و ان سفلی کما اذا کان کافرا و عبدا ۱۲ ای العبد و الا لای ۱۲ المیت لکوالد و الولد و ولده و لو محرما عن الارث و لا یطالب احد سیده میت برای پدر و پسر و پسر پسر اگر چه محرم بود از میراث و مطالبه نکند هیچ کس سید خود را و اباه بقذف امر و ایس فی ارث و عفو و عوض و فی یا زانی فقتال ای اعتراض ۱۲ و پدر خود را به دشنام دادن مادرش و نیست در و میراث و عفو و عوض و در یا زانی پس گفت بلکه توی حد کرده شوند و مرد و مرزن خود را حد کرده شود و نیست لعان اگر گفت زن زنا کردم یا نه ای احد و الا حان کلاهها ۱۲ حد را من اخذ بر هم الخمر و سکران زائل العقل بنسب و اقربه سرور فی بیان الشرب ۱۲ نفو شوند کسی که گرفته شد به بومی شراب یا مست زائل العقل به بنسب و اقرار کرد بابین

ای قول و یقتصر و یؤخذ بالمال فصل فی حد القذف والشرب من قذف و قضا من گرفته شود و گرفته شود به مال فصل است در بیان حد قذف و شرب کبر و شام داد و کذا محصنه و هو المذکر رعایه لشرفه ۱۲ عبد لرجم ای بمرح الزنا المیت ۱۲ ای ولد الابن الذی خلقت من مائه حقیقه ۱۲ محصنا ای حرام مکلفا عقیفا عن الزنا بصریح و یلبس لا یلبس اولست و لا یستطیع فی لوطی نیکاح و یحلف احصان حد الزنا ۱۲ کافی محسن را یعنی آزاد عاقل بالغ که پاک از زنا بود و در زنا به نظر تنج و یا کفایتی تواند کرد خود یا مستی تو باب فلان و هو ابوه حد ثمانین سوط الحد لشرب و الطلب بقذف یسر فلا فی و آن پدر او بود و زده شود و شتاب و تازیانه مانند حد شرب و طلب به قذف و ان علی ۱۲ و ان سفلی کما اذا کان کافرا و عبدا ۱۲ ای العبد و الا لای ۱۲ المیت لکوالد و الولد و ولده و لو محرما عن الارث و لا یطالب احد سیده میت برای پدر و پسر و پسر پسر اگر چه محرم بود از میراث و مطالبه نکند هیچ کس سید خود را و اباه بقذف امر و ایس فی ارث و عفو و عوض و فی یا زانی فقتال ای اعتراض ۱۲ و پدر خود را به دشنام دادن مادرش و نیست در و میراث و عفو و عوض و در یا زانی پس گفت بلکه توی حد کرده شوند و مرد و مرزن خود را حد کرده شود و نیست لعان اگر گفت زن زنا کردم یا نه ای احد و الا حان کلاهها ۱۲ حد را من اخذ بر هم الخمر و سکران زائل العقل بنسب و اقربه سرور فی بیان الشرب ۱۲ نفو شوند کسی که گرفته شد به بومی شراب یا مست زائل العقل به بنسب و اقرار کرد بابین

170

۱۲۱ عاقلان

ای عاقل ۱۲
مرد صاحبیا و شهید به رجلا و عالم شریک طوعا یجد صاحبیا لا

کسایتم گفته یگانه ای دادیان دومرد و علم حاصل کرده شد بان برضا مدزده شود و حال صحت نه

بجدة الربيع والمغيث والسكر ولا ان رجح عن الاقرار ومن شهد محمد

بمحدودی بایستی کردن یا بهستی دهنه اگر بهوع کرد
از اقرار کسی که شادی دهد بعد

متقدم قريبا من امام رد الافي قد وضمن السوقة فان اقرب محمد

پیشینه نزدیک به امام خود و گمیده شود مگر در قذف و فحشا من شوبه راجع الیه اگر قرار گردان حد و حد و حد

وهو للشوب بزوال الریح و لغيره بمضی الشیر و ان شهید و ابن زنا و ہی

داد برای شرب بنزدال ریح است و برای غیرین به اندشتن یکماه است و اگر کواهی دادند به زیاد آن زک

غائبة بعد وبثيرة من غائب لا ونصف حد العبد وكفى حد مجنات

غائب بود و خبره نشود و نزدی از غائب نه زده شود و نصف کرده شود و در نه و کافی است یا حد مرخص است

تعود جنسها واكثر التغزير تسعة وثلاثون سوطا واقله ثلثة ووصف

اینکه به اینسان نماند و زیاده ترین لغوی و نه تادیبه است و گستر بیان است و فیلد کردن و

مع ضربه وخبره اشده ثم للزنا ثم للشرب ثم للقتل وهو يقدر

ماضی از زردن این سخت تراست یستر برای زنا پست برای شراب پست برای دشنام و آن بقدر

[illegible]

١٢٦
 قوله يقطع بين آداما لقطع
 قوله تعالى السارق والسارقة فاقطعوا ايديهما الا
 ليمين فافترقه عبد الله بن مسعود فاقطعوا ايديهما
 فاما بين يمين الزيادة بما على الكتاب وما من الزندفانه
 شسوة يجوز الزيادة منه فيكون بيان الاطلاق ان
 عليه اسلام امر بالقطع قوله فاقطعوه واحصوه و
 ١٢٦
 الدين المقتضى الى التلف والحدز به لا خلاف في
 لانه لو لم يقطع بين آداما لقطع قوله وشرط
 الحال والابتناب في المال والندم على ما في
 الخرم على ان لا يعود بعد ما عتبه لانه لا يغير
 حضوره آو ذلك لان الحضور شرط فاقطعوا لست قد لا منها
 جناية فذم مال الخمر واثبت الجناية على مال الغير لا
 بالخصوصه مراتف هذه قوله وان كان في يد غير
 ملكه لانه باقيا على ملكه كذا ان كان في يد غير
 سواء اشتري من السارق او لا فانه
 فاذ اوردت

١٤ يقطع يمين السارق من زَنْدٍ و٥٢ يَحْسِمُ ثم رجلاه اليسرى ان عاد فان عاد

بریده شود دست راست بزدان آنج و داغ کرده شود بستر پاسبی و او را باز کرد و دزدی را پس از آنرا و کرد

ثالثاً لا بل سيجن حتى يتوب وشروط حصومة المالك اودى يد حافظ

بار سوم بریده نشود بلکه قید کرده شود تا وقتی که توبه نکند و شرط است دعوی مالک یا صاحب دست که نمایان بود
ادعای صاحب و صاحب اگر بخواهد آن علیه او مسلمه و ذمی کند اما المعصومه ۱۲۸

كالودع ونحوه وما قطع به ان بقي رد ولا لا يضمن ^{لله} ومعصوم قطع ^{على المالك بدون}

مثل امانت موقوف و مانند آن دکان چیز که بریده شود بآن اگر باقی ماند رد کرده شود و در نهیها من نمی شود و معصومی که قطع کرد

الطريق على معصوم فاخذ قبيل خذ مال وقتل بحبس حتى يتوب ان اخذ

راه را به محسوم دیگر کس تر نشیند اگر کفن مال و قتل کردن بند کرده نشود تا که توبه کند و اگر گرفت مال را

وَنَضِيبُ كُلِّ نَضَابٍ قَطْعَ يَدِهِ وَرَجُلٌ مِنْ خِلَافٍ وَأَنْ قَتَلَ بِلَا اخْذٍ مَالٍ

و اعصابه هر یک نصاب بود قطع کرده شود و شش و پانزده از غلاف و اگر قفل کرد به غیر گرفتن مال

اس کے قتلہ الامام ۱۲۰ھ
قتل جدا و معہ قتل و صلیب و قطع ثم قتل و صلب کتاب الجہاد
اسے ان قتل و اخذ المال ایضاً ۱۲۰ھ

قتل کرده شود از روی حدود به آن قتل کرده شود یا
دلو کرده شود پیشتر قتل یا دار کرده شود کتاب است و جهاد

الجهاد فرض عين ان هجم الكفار فتخرج المرأة والعبد بلا اذن وفرض

جمادى فرقى عين است الزجور آمد دكفار پس بپوشن شود زن و بنده بغير اذن و فرض

[illegible]

كتاب الج

[illegible][illegible]

ای ای الحی القاطنین ۱۲ الف : اسکی دار الحرب ۱۲ الف
 الحقرم تمه کفائل فیہ لاسوقی لم یقاتل ولا من مات تمہ و یورث قسط
 کہ لاتی شود با ایشان آنجا مانند مقاتل است در آنجا نہ بازاری غیر مقاتل و نہ کسی کہ در آنجا و میر شہرہ میشود و جہنم
 ای ای دار الاسلام ۱۲ الف : بدین بہ الا بدان و جوار الدوب ۱۲ الف
 من مات ہذا و ہل لنا تمہ طعام و علف و دھن و حطب و سلاح بہ حاجت
 آنکسے کہ فوت شدہ آنجا وصال است برای ما در آنجا طعام و گیاه درہن و دہن و سلاح کہ بہ آن حاجت بود
 ای لاجل ۱۲ الف : لزوال الضرورة ۱۲ الف : ای ای دار الحرب ۱۲ الف : علیہ لان الموضع بدہ ۱۲ الف
 لا یعدا لخر و جہنم ہا و من اسلمہ تمہ خصم نفسہ و طفله و مالا معدا و اودعہ معصوما
 لان الاسلام عاصم ۱۲ الف : یعنی بخالہ ۱۲ الف
 نہیں انہرا اہل انان کسی کہ اسلام آورد آنجا در امان شود ذوات او و بچہ او و مالی کہ ہمراہ او باشد یا امانت
 بالفاجاع ۱۲ الف
 و للفارس سیمان و للراجل سہم و یعتبر وقت مجاوزة الدارب لا شہی د
 ہما و نزد معصوم و برای سوار و حصہ است و برای پیادہ یک حصہ و اعتبار کردہ شود وقت کہ کشتن چو کہ ضرر
 الواقعة و الخمس للیتیم و المسکین و ابن السبیل و قدم فقراء ذوی القربی
 و خمس غنیمت برای یتیم و فقیر و مسافر است و مقدم کردہ شود فقیران قرابت رسول
 علیہم و لا شہی لغنیہم و من دخل دارہم فاغار خمس الامن لا منعہ لہ
 برایشان و نیست چیزے مرغی ایشان را و کسی کہ داخل شدہ دار ایشان غارت آورد و خون کردہ شود مگر کسی کہ شکوفا شدہ او
 و لا ذن و للامام ان یفضل وقت القتال فیجعل لاحد شیئا زائلا علی سہم
 و نہ اذن بود و مر نام راست زیادت وقت جنگ پس مقرر کند برائے یکے چیزے زیادہ بر حصہ او

ای ای الحی القاطنین ۱۲ الف : اسکی دار الحرب ۱۲ الف
 الحقرم تمہ کفائل فیہ لاسوقی لم یقاتل ولا من مات تمہ و یورث قسط
 کہ لاتی شود با ایشان آنجا مانند مقاتل است در آنجا نہ بازاری غیر مقاتل و نہ کسی کہ در آنجا و میر شہرہ میشود و جہنم
 ای ای دار الاسلام ۱۲ الف : بدین بہ الا بدان و جوار الدوب ۱۲ الف
 من مات ہذا و ہل لنا تمہ طعام و علف و دھن و حطب و سلاح بہ حاجت
 آنکسے کہ فوت شدہ آنجا وصال است برای ما در آنجا طعام و گیاه درہن و دہن و سلاح کہ بہ آن حاجت بود
 ای لاجل ۱۲ الف : لزوال الضرورة ۱۲ الف : ای ای دار الحرب ۱۲ الف : علیہ لان الموضع بدہ ۱۲ الف
 لا یعدا لخر و جہنم ہا و من اسلمہ تمہ خصم نفسہ و طفله و مالا معدا و اودعہ معصوما
 لان الاسلام عاصم ۱۲ الف : یعنی بخالہ ۱۲ الف
 نہیں انہرا اہل انان کسی کہ اسلام آورد آنجا در امان شود ذوات او و بچہ او و مالی کہ ہمراہ او باشد یا امانت
 بالفاجاع ۱۲ الف
 و للفارس سیمان و للراجل سہم و یعتبر وقت مجاوزة الدارب لا شہی د
 ہما و نزد معصوم و برای سوار و حصہ است و برای پیادہ یک حصہ و اعتبار کردہ شود وقت کہ کشتن چو کہ ضرر
 الواقعة و الخمس للیتیم و المسکین و ابن السبیل و قدم فقراء ذوی القربی
 و خمس غنیمت برای یتیم و فقیر و مسافر است و مقدم کردہ شود فقیران قرابت رسول
 علیہم و لا شہی لغنیہم و من دخل دارہم فاغار خمس الامن لا منعہ لہ
 برایشان و نیست چیزے مرغی ایشان را و کسی کہ داخل شدہ دار ایشان غارت آورد و خون کردہ شود مگر کسی کہ شکوفا شدہ او
 و لا ذن و للامام ان یفضل وقت القتال فیجعل لاحد شیئا زائلا علی سہم
 و نہ اذن بود و مر نام راست زیادت وقت جنگ پس مقرر کند برائے یکے چیزے زیادہ بر حصہ او

کتاب النجاشہ

ای ای الحی القاطنین ۱۲ الف : اسکی دار الحرب ۱۲ الف
 الحقرم تمہ کفائل فیہ لاسوقی لم یقاتل ولا من مات تمہ و یورث قسط
 کہ لاتی شود با ایشان آنجا مانند مقاتل است در آنجا نہ بازاری غیر مقاتل و نہ کسی کہ در آنجا و میر شہرہ میشود و جہنم
 ای ای دار الاسلام ۱۲ الف : بدین بہ الا بدان و جوار الدوب ۱۲ الف
 من مات ہذا و ہل لنا تمہ طعام و علف و دھن و حطب و سلاح بہ حاجت
 آنکسے کہ فوت شدہ آنجا وصال است برای ما در آنجا طعام و گیاه درہن و دہن و سلاح کہ بہ آن حاجت بود
 ای لاجل ۱۲ الف : لزوال الضرورة ۱۲ الف : ای ای دار الحرب ۱۲ الف : علیہ لان الموضع بدہ ۱۲ الف
 لا یعدا لخر و جہنم ہا و من اسلمہ تمہ خصم نفسہ و طفله و مالا معدا و اودعہ معصوما
 لان الاسلام عاصم ۱۲ الف : یعنی بخالہ ۱۲ الف
 نہیں انہرا اہل انان کسی کہ اسلام آورد آنجا در امان شود ذوات او و بچہ او و مالی کہ ہمراہ او باشد یا امانت
 بالفاجاع ۱۲ الف
 و للفارس سیمان و للراجل سہم و یعتبر وقت مجاوزة الدارب لا شہی د
 ہما و نزد معصوم و برای سوار و حصہ است و برای پیادہ یک حصہ و اعتبار کردہ شود وقت کہ کشتن چو کہ ضرر
 الواقعة و الخمس للیتیم و المسکین و ابن السبیل و قدم فقراء ذوی القربی
 و خمس غنیمت برای یتیم و فقیر و مسافر است و مقدم کردہ شود فقیران قرابت رسول
 علیہم و لا شہی لغنیہم و من دخل دارہم فاغار خمس الامن لا منعہ لہ
 برایشان و نیست چیزے مرغی ایشان را و کسی کہ داخل شدہ دار ایشان غارت آورد و خون کردہ شود مگر کسی کہ شکوفا شدہ او
 و لا ذن و للامام ان یفضل وقت القتال فیجعل لاحد شیئا زائلا علی سہم
 و نہ اذن بود و مر نام راست زیادت وقت جنگ پس مقرر کند برائے یکے چیزے زیادہ بر حصہ او

ای ای الحی القاطنین ۱۲ الف : اسکی دار الحرب ۱۲ الف
 الحقرم تمہ کفائل فیہ لاسوقی لم یقاتل ولا من مات تمہ و یورث قسط
 کہ لاتی شود با ایشان آنجا مانند مقاتل است در آنجا نہ بازاری غیر مقاتل و نہ کسی کہ در آنجا و میر شہرہ میشود و جہنم
 ای ای دار الاسلام ۱۲ الف : بدین بہ الا بدان و جوار الدوب ۱۲ الف
 من مات ہذا و ہل لنا تمہ طعام و علف و دھن و حطب و سلاح بہ حاجت
 آنکسے کہ فوت شدہ آنجا وصال است برای ما در آنجا طعام و گیاه درہن و دہن و سلاح کہ بہ آن حاجت بود
 ای لاجل ۱۲ الف : لزوال الضرورة ۱۲ الف : ای ای دار الحرب ۱۲ الف : علیہ لان الموضع بدہ ۱۲ الف
 لا یعدا لخر و جہنم ہا و من اسلمہ تمہ خصم نفسہ و طفله و مالا معدا و اودعہ معصوما
 لان الاسلام عاصم ۱۲ الف : یعنی بخالہ ۱۲ الف
 نہیں انہرا اہل انان کسی کہ اسلام آورد آنجا در امان شود ذوات او و بچہ او و مالی کہ ہمراہ او باشد یا امانت
 بالفاجاع ۱۲ الف
 و للفارس سیمان و للراجل سہم و یعتبر وقت مجاوزة الدارب لا شہی د
 ہما و نزد معصوم و برای سوار و حصہ است و برای پیادہ یک حصہ و اعتبار کردہ شود وقت کہ کشتن چو کہ ضرر
 الواقعة و الخمس للیتیم و المسکین و ابن السبیل و قدم فقراء ذوی القربی
 و خمس غنیمت برای یتیم و فقیر و مسافر است و مقدم کردہ شود فقیران قرابت رسول
 علیہم و لا شہی لغنیہم و من دخل دارہم فاغار خمس الامن لا منعہ لہ
 برایشان و نیست چیزے مرغی ایشان را و کسی کہ داخل شدہ دار ایشان غارت آورد و خون کردہ شود مگر کسی کہ شکوفا شدہ او
 و لا ذن و للامام ان یفضل وقت القتال فیجعل لاحد شیئا زائلا علی سہم
 و نہ اذن بود و مر نام راست زیادت وقت جنگ پس مقرر کند برائے یکے چیزے زیادہ بر حصہ او

بلا ولا يمكن حربى هنا سنة وقيل لان اتمت هنا سنة نضع عليك
اي في دار الاسلام ۱۲
ان وجاي واده شود حربى رادر دار اسلام سالى وكفته شود او را اگر اقامت كرده دى در نجا سالى خواهيم نهاد بر تو
الجزية فان اقام سنة فهو ذى لا يترك ان يرجع ولا تغير جزية
لان في نقص لذته فلا يجوز ۱۲
جزية پس اگر اقامت كند يكسال پس آن ذمى است كه داشته نشود كه باز كند و دو تغيير كرده نشود جزية
اي صاروا مغلوبين ۱۲
وضعت بصلح و اذا غلبوا و امر و اعلى ملاكمه توضع على كتابى و مجوسى
كه نهاده شده به صلح و هرگاه كه مغلوب بشوند و قرار داشته شوند بر ملك شان نهاده شود بر كتابى مجوسى
و وثى عجمى ظهور غناؤه لكل سنة ثمانية و اربعون درهم و على المتوسط
فى كل شهر بعت دراهم ۱۲
و بت پرست عجمى كه ظاهر بود غناؤه او برائى هر سال چهل و هشت درهم و بر ميانه حال
نصفها و على فقير يكتسب ربعها و على وثنى عربى فان ظهرنا عليه فطفله
بنيمه اسن و بر فقيرى كه كسب كند ربع اين نه بر وثنى عربى پس اگر غلبه كند و يك ما بر او پس بحسب او
و عرسه فتي و لا مرتد فلا يقبل منه الا الاسلام و السيف و لا على راهب
دزن او تاراج است و نه مرتد پس قبول كرده نشود و از ایشان مگر اسلام يا شمشير و نه بر و ريشى كه
لا يخالط و صبى و امرأة و مملوك و اعمى و زمن و فقير لا يكتسب و تسقط
خطيبت نكده و كووك دزن و بنده و نابينا و جاي مانده و فقيرى كه كسب نميكند و ساقط مى شود

لا يمكن حربى هنا سنة وقيل لان اتمت هنا سنة نضع عليك
اي في دار الاسلام ۱۲
ان وجاي واده شود حربى رادر دار اسلام سالى وكفته شود او را اگر اقامت كرده دى در نجا سالى خواهيم نهاد بر تو
الجزية فان اقام سنة فهو ذى لا يترك ان يرجع ولا تغير جزية
لان في نقص لذته فلا يجوز ۱۲
جزية پس اگر اقامت كند يكسال پس آن ذمى است كه داشته نشود كه باز كند و دو تغيير كرده نشود جزية
اي صاروا مغلوبين ۱۲
وضعت بصلح و اذا غلبوا و امر و اعلى ملاكمه توضع على كتابى و مجوسى
كه نهاده شده به صلح و هرگاه كه مغلوب بشوند و قرار داشته شوند بر ملك شان نهاده شود بر كتابى مجوسى
و وثى عجمى ظهور غناؤه لكل سنة ثمانية و اربعون درهم و على المتوسط
فى كل شهر بعت دراهم ۱۲
و بت پرست عجمى كه ظاهر بود غناؤه او برائى هر سال چهل و هشت درهم و بر ميانه حال
نصفها و على فقير يكتسب ربعها و على وثنى عربى فان ظهرنا عليه فطفله
بنيمه اسن و بر فقيرى كه كسب كند ربع اين نه بر وثنى عربى پس اگر غلبه كند و يك ما بر او پس بحسب او
و عرسه فتي و لا مرتد فلا يقبل منه الا الاسلام و السيف و لا على راهب
دزن او تاراج است و نه مرتد پس قبول كرده نشود و از ایشان مگر اسلام يا شمشير و نه بر و ريشى كه
لا يخالط و صبى و امرأة و مملوك و اعمى و زمن و فقير لا يكتسب و تسقط
خطيبت نكده و كووك دزن و بنده و نابينا و جاي مانده و فقيرى كه كسب نميكند و ساقط مى شود

[illegible]

عند الحاجة وباع قتل عا دلا ان ادعى حقيقته ^عيرثه كعكسه ^عولا يجب شئ الى الاستعمال ^{ان}

نزد حاجت و بانی کشت عاوی را اگر دعوی کرد حقیقت اورا میسر میسر چنانچه ممکن و لازم میسر شود

بقتل باغ مثله كتاب الجنايات القتل العمد ضربه قصد

بقول باغی مثل خود را کتاب است در جنایات قتل   عمد ضرب قاتل است دانسته با سحر

ما يفرق لأجزاء كذا وعده ولوم الخشب وبساتين ومحيط القود

جدا میکند اجزا را مانند است و به چیزی تیز اگر چه از چوب بود و به این گندک میشود و لازم میشود قلمه علی

امى الذى يفرق الاخر ا١٢

وله لاجماع الصحابة على ذلك ١٢ عن ابيه

فما ظعن العاقلة وهم فسادوا النفس ^{لشبه المدحاف} فخر مقدم على المبتدأ وهو قول كفاية واها

بیت مغالطه سه آقا داد و در کمال الفقه عا

مثال لفظ في الفعل ١٢

و می عرصه فاصلا و میا و مسلمانان و عربی و ما جوئی و

مفتی محمد رفیع الدین اویسی بر سرِ دایمی رابحہ اسلامی را کہ لمان کرده اورا تکار یا حری و ایچہ نام

التم سقط على خرفمات لفارة ودية عليها وفي القتل بسبب تخفب يئ
بسبب سقوطه اذ

شد مثل خفته که افتاد بر دیگری پس مرد کفارش دین است بر عاقله و در قتل بسبب کندن چاه

والمباقة في الزمان والمكان

عنه ولا ينبغي عليه

منه لا يدار على كذا رزقاً يعني اذبحه

بجای آنها خسته الاوت در می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید
 قطع می آید و الاوت خسته می آید

احدا بوی مسلم لا الجنین وللمراة نصف ما للرجل فی النفس ما دونها والذی	کری از مادر و پدر و مسلمان باشد نه جنین و برای زن نیمه آن است از نفس و ذمی
کامل مسلم فی الا نف والحشفة والعقل و احدا الحواس اللسان منع داء	مانند مسلمان است پس در بینی و حشفه و عقل و یکی از حواس و زبان اگر منع شده اداء
اکثر الحروف واللحیة وشعر الراس کل لدية كما فی تنین مما فی البدن و فی	اکثر حروف و ریش و مو سر تمام است چنانچه بعد از آن در بدن است و در
احدها نصفها و فی شفا العینین و فی احدى اربعها و فی کل صبع عشرها	یکی از آن دو نصف آن است و در هر یک از آن هر دو چهارم حقه است و در هر انگشت و هر
و فی کل مفصل غیر الا بهام ثلثة و فی مفصله نصفه كما فی کل سن و کل	در هر بند سوا که ابهام ثلث است و در بند او نصف است چنانچه در هر دندان و هر اندام
عضو ذهب نفعه بضره فیه دية و لا قود فی الشجاع کلا فی الموضحة عمدا	که برود و فایده او بضرش پس در آن دیت است و نیست قصاص در زخم سر مگر در موضعه و دانسته
و فیها خطأ نصف عشر لدية و فی لها ثمة عشرها و المنقلة عشرها	و در آن به خطا نیمه عشر دیت است و در پانزدهم عشر آن است و در منقله عشرش

الاصل فی ذلک ان ذلک جملا مقبولا
 منقطع علی کمال او ذلک باطن
 علی کمال فی الا دی کب کمال
 لانه اختلف النفس من وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن
 النفس من کل وجه و هو فی باطن

کتاب الدین

علیه السلام من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل
 کل من نفس من الاصل

و فیها خطأ نصف عشر لدية و فی لها ثمة عشرها و المنقلة عشرها
 و در آن به خطا نیمه عشر دیت است و در پانزدهم عشر آن است و در منقله عشرش

12.

3237

[illegible]

قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع**

او ميترابا او جرمنا او دكانا وسعة ذلك ان لم يضر بالناس ولكل نقصه
 يا ميراب يا جرمين يا دكان رو است او راين اگر ضرر نميرسد ب مردم و مردم هر يكى را است
 وفي غير نافذ لا يستغنى بلا اذن الشركاء وضمن عاقلته دية من مات بسقوطها **ع**
 ودر عيشه زنا نذر و انيست او را سواي اذن شريكان و ضامن شوند عاقله او ديت آن كس را كه مرد
 كما لو وضع حجرا او حفرا بيرا في الطريق فتلف به نفس لان مات جوعا **ع**
 به سقوط آن چنانچه اگر نهاد سنگي را يا كنده چاه را در راه پس هلاك شد به آن نفس نه اگر مرد به گر سنگي
 او غما وان تلف به حمة ضمن هو ان لم ياذن به الامام و مر ب حائط **ع**
 باي عم و اگر هلاك شد چار بابيه ضامن شود او را اگر اذن نه كرده بود به آن امام و صاحب ديوار
 مال الى العامة و طلب نقصه مسلم او ذمي من يملك نقصه كالراهن **ع**
 اي الى الطريق العامة ۱۲
 كمال بود براه عامه و خواست نقص او را مسلماني يا ذمي از ان كسان كه مالك بود شكستن او را مانع
 يملك بفك رهنه و ولي لطفل و الوصي و المكاتب و العبد التاجر **ع**
 مالك او شود به رها كردن رهن او را و ولي طفل و وصي و مكاتب و بنده سوداگر
 فلم ينقص في مائة يمكن نقصه ضمن مالا تلف به و عاقلته النفس لا طلب **ع**
 لان ضمان المال عليه ۱۳
 پس نه شكست در مائة كه ممكن بود شكستن او را ضامن شود آن مال را بلاك شده آن عاقله او را نفس آن كس طلب كنند

قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع**

قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع**

قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع** قوله لان فيه حق **ع** والاعمال لا يستغنى عن ذلك لان الحق لا ينفك عن العمل **ع**

كتاب المكاتبات

۱۲۴

۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵۰۲
 ۵۰۳
 ۵۰۴
 ۵۰۵
 ۵۰۶
 ۵۰۷
 ۵۰۸
 ۵۰۹
 ۵۱۰
 ۵۱۱
 ۵۱۲
 ۵۱۳
 ۵۱۴
 ۵۱۵
 ۵۱۶
 ۵۱۷
 ۵۱۸
 ۵۱۹
 ۵۲۰
 ۵۲۱
 ۵۲۲
 ۵۲۳
 ۵۲۴
 ۵۲۵
 ۵۲۶
 ۵۲۷
 ۵۲۸
 ۵۲۹
 ۵۳۰
 ۵۳۱
 ۵۳۲
 ۵۳۳
 ۵۳۴
 ۵۳۵
 ۵۳۶
 ۵۳۷
 ۵۳۸
 ۵۳۹
 ۵۴۰
 ۵۴۱
 ۵۴۲
 ۵۴۳
 ۵۴۴
 ۵۴۵
 ۵۴۶
 ۵۴۷
 ۵۴۸
 ۵۴۹
 ۵۵۰
 ۵۵۱
 ۵۵۲
 ۵۵۳
 ۵۵۴
 ۵۵۵
 ۵۵۶
 ۵۵۷
 ۵۵۸
 ۵۵۹
 ۵۶۰
 ۵۶۱
 ۵۶۲
 ۵۶۳
 ۵۶۴
 ۵۶۵
 ۵۶۶
 ۵۶۷
 ۵۶۸
 ۵۶۹
 ۵۷۰
 ۵۷۱
 ۵۷۲
 ۵۷۳
 ۵۷۴
 ۵۷۵
 ۵۷۶
 ۵۷۷
 ۵۷۸
 ۵۷۹
 ۵۸۰
 ۵۸۱
 ۵۸۲
 ۵۸۳
 ۵۸۴
 ۵۸۵
 ۵۸۶
 ۵۸۷
 ۵۸۸
 ۵۸۹
 ۵۹۰
 ۵۹۱
 ۵۹۲
 ۵۹۳
 ۵۹۴
 ۵۹۵
 ۵۹۶
 ۵۹۷
 ۵۹۸
 ۵۹۹
 ۶۰۰
 ۶۰۱
 ۶۰۲
 ۶۰۳
 ۶۰۴
 ۶۰۵
 ۶۰۶
 ۶۰۷
 ۶۰۸
 ۶۰۹
 ۶۱۰
 ۶۱۱
 ۶۱۲
 ۶۱۳
 ۶۱۴
 ۶۱۵
 ۶۱۶
 ۶۱۷
 ۶۱۸
 ۶۱۹
 ۶۲۰
 ۶۲۱
 ۶۲۲
 ۶۲۳
 ۶۲۴
 ۶۲۵
 ۶۲۶
 ۶۲۷
 ۶۲۸
 ۶۲۹
 ۶۳۰
 ۶۳۱
 ۶۳۲
 ۶۳۳
 ۶۳۴
 ۶۳۵
 ۶۳۶
 ۶۳۷
 ۶۳۸
 ۶۳۹
 ۶۴۰
 ۶۴۱
 ۶۴۲
 ۶۴۳
 ۶۴۴
 ۶۴۵
 ۶۴۶
 ۶۴۷
 ۶۴۸
 ۶۴۹
 ۶۵۰
 ۶۵۱
 ۶۵۲
 ۶۵۳
 ۶۵۴
 ۶۵۵
 ۶۵۶
 ۶۵۷
 ۶۵۸
 ۶۵۹
 ۶۶۰
 ۶۶۱
 ۶۶۲
 ۶۶۳
 ۶۶۴
 ۶۶۵
 ۶۶۶
 ۶۶۷
 ۶۶۸
 ۶۶۹
 ۶۷۰
 ۶۷۱
 ۶۷۲
 ۶۷۳
 ۶۷۴
 ۶۷۵
 ۶۷۶
 ۶۷۷
 ۶۷۸
 ۶۷۹
 ۶۸۰
 ۶۸۱
 ۶۸۲
 ۶۸۳
 ۶۸۴
 ۶۸۵
 ۶۸۶
 ۶۸۷
 ۶۸۸
 ۶۸۹
 ۶۹۰
 ۶۹۱
 ۶۹۲
 ۶۹۳
 ۶۹۴
 ۶۹۵
 ۶۹۶
 ۶۹۷
 ۶۹۸
 ۶۹۹
 ۷۰۰
 ۷۰۱
 ۷۰۲
 ۷۰۳
 ۷۰۴
 ۷۰۵
 ۷۰۶
 ۷۰۷
 ۷۰۸
 ۷۰۹
 ۷۱۰
 ۷۱۱
 ۷۱۲
 ۷۱۳
 ۷۱۴
 ۷۱۵
 ۷۱۶
 ۷۱۷
 ۷۱۸
 ۷۱۹
 ۷۲۰
 ۷۲۱
 ۷۲۲
 ۷۲۳
 ۷۲۴
 ۷۲۵
 ۷۲۶
 ۷۲۷
 ۷۲۸
 ۷۲۹
 ۷۳۰
 ۷۳۱
 ۷۳۲
 ۷۳۳
 ۷۳۴
 ۷۳۵
 ۷۳۶
 ۷۳۷
 ۷۳۸
 ۷۳۹
 ۷۴۰
 ۷۴۱
 ۷۴۲
 ۷۴۳
 ۷۴۴
 ۷۴۵
 ۷۴۶
 ۷۴۷
 ۷۴۸
 ۷۴۹
 ۷۵۰
 ۷۵۱
 ۷۵۲
 ۷۵۳
 ۷۵۴
 ۷۵۵
 ۷۵۶
 ۷۵۷
 ۷۵۸
 ۷۵۹
 ۷۶۰
 ۷۶۱
 ۷۶۲
 ۷۶۳
 ۷۶۴
 ۷۶۵
 ۷۶۶
 ۷۶۷
 ۷۶۸
 ۷۶۹
 ۷۷۰
 ۷۷۱
 ۷۷۲
 ۷۷۳
 ۷۷۴
 ۷۷۵
 ۷۷۶
 ۷۷۷
 ۷۷۸
 ۷۷۹
 ۷۸۰
 ۷۸۱
 ۷۸۲
 ۷۸۳
 ۷۸۴
 ۷۸۵
 ۷۸۶
 ۷۸۷
 ۷۸۸
 ۷۸۹
 ۷۹۰
 ۷۹۱
 ۷۹۲
 ۷۹۳
 ۷۹۴
 ۷۹۵
 ۷۹۶
 ۷۹۷
 ۷۹۸
 ۷۹۹
 ۸۰۰
 ۸۰۱
 ۸۰۲
 ۸۰۳
 ۸۰۴
 ۸۰۵
 ۸۰۶
 ۸۰۷
 ۸۰۸
 ۸۰۹
 ۸۱۰
 ۸۱۱
 ۸۱۲
 ۸۱۳
 ۸۱۴
 ۸۱۵
 ۸۱۶
 ۸۱۷
 ۸۱۸
 ۸۱۹
 ۸۲۰
 ۸۲۱
 ۸۲۲
 ۸۲۳
 ۸۲۴
 ۸۲۵
 ۸۲۶
 ۸۲۷
 ۸۲۸
 ۸۲۹
 ۸۳۰
 ۸۳۱
 ۸۳۲
 ۸۳۳
 ۸۳۴
 ۸۳۵
 ۸۳۶
 ۸۳۷
 ۸۳۸
 ۸۳۹
 ۸۴۰
 ۸۴۱
 ۸۴۲
 ۸۴۳
 ۸۴۴
 ۸۴۵
 ۸۴۶
 ۸۴۷
 ۸۴۸
 ۸۴۹
 ۸۵۰
 ۸۵۱
 ۸۵۲
 ۸۵۳
 ۸۵۴
 ۸۵۵
 ۸۵۶
 ۸۵۷
 ۸۵۸
 ۸۵۹
 ۸۶۰
 ۸۶۱
 ۸۶۲
 ۸۶۳
 ۸۶۴
 ۸۶۵
 ۸۶۶
 ۸۶۷
 ۸۶۸
 ۸۶۹
 ۸۷۰
 ۸۷۱
 ۸۷۲
 ۸۷۳
 ۸۷۴
 ۸۷۵
 ۸۷۶
 ۸۷۷
 ۸۷۸
 ۸۷۹
 ۸۸۰
 ۸۸۱
 ۸۸۲
 ۸۸۳
 ۸۸۴
 ۸۸۵
 ۸۸۶
 ۸۸۷
 ۸۸۸
 ۸۸۹
 ۸۹۰
 ۸۹۱
 ۸۹۲
 ۸۹۳
 ۸۹۴
 ۸۹۵
 ۸۹۶
 ۸۹۷
 ۸۹۸
 ۸۹۹
 ۹۰۰
 ۹۰۱
 ۹۰۲
 ۹۰۳
 ۹۰۴
 ۹۰۵
 ۹۰۶
 ۹۰۷
 ۹۰۸
 ۹۰۹
 ۹۱۰
 ۹۱۱
 ۹۱۲
 ۹۱۳
 ۹۱۴
 ۹۱۵
 ۹۱۶
 ۹۱۷
 ۹۱۸
 ۹۱۹
 ۹۲۰
 ۹۲۱
 ۹۲۲
 ۹۲۳
 ۹۲۴
 ۹۲۵
 ۹۲۶
 ۹۲۷
 ۹۲۸
 ۹۲۹
 ۹۳۰
 ۹۳۱
 ۹۳۲
 ۹۳۳
 ۹۳۴
 ۹۳۵
 ۹۳۶
 ۹۳۷
 ۹۳۸
 ۹۳۹
 ۹۴۰
 ۹۴۱
 ۹۴۲
 ۹۴۳
 ۹۴۴
 ۹۴۵
 ۹۴۶
 ۹۴۷
 ۹۴۸
 ۹۴۹
 ۹۵۰
 ۹۵۱
 ۹۵۲
 ۹۵۳
 ۹۵۴
 ۹۵۵
 ۹۵۶
 ۹۵۷
 ۹۵۸
 ۹۵۹
 ۹۶۰
 ۹۶۱
 ۹۶۲
 ۹۶۳
 ۹۶۴
 ۹۶۵
 ۹۶۶
 ۹۶۷
 ۹۶۸
 ۹۶۹
 ۹۷۰
 ۹۷۱
 ۹۷۲
 ۹۷۳
 ۹۷۴
 ۹۷۵
 ۹۷۶
 ۹۷۷
 ۹۷۸
 ۹۷۹
 ۹۸۰
 ۹۸۱
 ۹۸۲
 ۹۸۳
 ۹۸۴
 ۹۸۵
 ۹۸۶
 ۹۸۷
 ۹۸۸
 ۹۸۹
 ۹۹۰
 ۹۹۱
 ۹۹۲
 ۹۹۳
 ۹۹۴
 ۹۹۵
 ۹۹۶
 ۹۹۷
 ۹۹۸
 ۹۹۹
 ۱۰۰۰

من كل عشرة وفي لقصب قيمته ما كانت وما قدر من دية المحر قد من قيمته

از هر يك عشر را در غصب قيمت او هر چند كه باشد و آنچه مقدار شده از ديت آزاد مقدار كرده شود از

وفي فقاعيني عبد دفعه سيدة واخذ قيمته و امسكه بلا اخذ لنقصان

قيمت او در فقاع هر دو چشم بنده بر يدش مالك و ديگر قيمت او نگه دار و از غير از كمر فتن نقصان

وان جني مذبر و امر ولد من السيد الاقل من قيمته ومن الارش فان جني

و اگر جنایت کرد بر مرد ام ولد ضامن میشود مالک اقل از قیمت او و از ارش پس اگر جنایت کرد

اخرى شارك ولي الثانية ولي الاولى وفي قيمة دفعت اليه بقضاء او

دیگر اگر جنایت شود ولی دوم و ولی اولین را و در قیمتی که داده شده است او را بجز قاضی زیرا که نیست

في جنايات الا قيمته واحدة واتبع السيد و ولي الا و كان دفعت بلاقضاء

در جنایات الا قیمت واحد و اتباع السید و ولی الا و اگر داد و شد غیر از حکم قاضی

ومن غصب صبياً حرافات معه فجاء او لمجي لم يضمن وان مات بصاعقة

و کسی که غصب کرد صبی را و در راهش مرد و نزد او ناکامانی یا به تب ضامن آنجا اندر شد و اگر مرد بصاعقه

او نهش حية ضمن عاقلة المدية كما في صبي ودع عبدا فقتله فان

اگر بگردد بپایان مرد ضامن شود عاقل او دیت را چنانچه در صبی امانت نهاده شده بنده پس کشت اگر غنم کرد

الاي حاقلة الغاصب ۱۲

۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳

قوله ولو كان الجاني في البيت
 فلو لم يبق احد من اهل البيت
 وجب في الجاني ما اذا
 نظر في احد ومنه يعلم انه لو وجد
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه

لانه مال العامة ۱۲ ف
 والمدينة على مال وفي بنية لا عماره يقربها او جاء مير بحدرو مستحلف
 ودرست بریت المال در بیان آن که آباد آن نبود نزدیکه یا به آبیکه گذشته آن بدر است مستحلف که
 قال قتله زید حلف ما قتلته ولا عرفته قاتلا غیر زید و بطل شهادة بعض
 گفت او قتل کرد او را زید سوگند کرد که نه قتل کردم او را و نه می شناسم قاتل او را سوگند بطل می شود و شهادت او
 اهل الحلة بقتل غیره او واحد منهم و فی رجاین فی بیت و جدا جدا
 اهل محله بقتل سوگند ایشان یکی از ایشان در دو مرد در خانه که باید یکی از آن هر دو
 قتل الا ضمن الاخر بینه قتل قریه امرأه کر الحلف علیها و تدی عاقلتها
 قتل را ضمن شود دیگری دیت او را گشته دین زن مکر کرده شود حلف بر آنها و دیت و بد عاقله او
 فصل فی العاقله العاقله اهل الدیوان لمن هو منهم توخذ من عطیاتهم
 فصل است در عاقله اهل دیت است بر کسی که از ایشان است گرفته شود از مواجب ایشان
 متى خرجت و حید لمن لیس منهم یوخذ من کل فی ثلث سنین ثلثه دراهم و اربعه
 و تنیکه خارج شود و قبیل او است برای کسی که نباشد از اهل دیت گرفته شود از هر یک در سه سال سه دراهم یا چهار
 وان لم یسمع الحی ضم الیه اقرب الاحیاء نسبا الا قرب فالاقرب الباقی
 و اگر طاعت نداشت قبیل هم کرده شود با او نزدیکترین قبا که از او نسبت نزدیک تر است نزدیک درو باشد

لانه مال العامة ۱۲ ف
 والمدينة على مال وفي بنية لا عماره يقربها او جاء مير بحدرو مستحلف
 ودرست بریت المال در بیان آن که آباد آن نبود نزدیکه یا به آبیکه گذشته آن بدر است مستحلف که
 قال قتله زید حلف ما قتلته ولا عرفته قاتلا غیر زید و بطل شهادة بعض
 گفت او قتل کرد او را زید سوگند کرد که نه قتل کردم او را و نه می شناسم قاتل او را سوگند بطل می شود و شهادت او
 اهل الحلة بقتل غیره او واحد منهم و فی رجاین فی بیت و جدا جدا
 اهل محله بقتل سوگند ایشان یکی از ایشان در دو مرد در خانه که باید یکی از آن هر دو
 قتل الا ضمن الاخر بینه قتل قریه امرأه کر الحلف علیها و تدی عاقلتها
 قتل را ضمن شود دیگری دیت او را گشته دین زن مکر کرده شود حلف بر آنها و دیت و بد عاقله او
 فصل فی العاقله العاقله اهل الدیوان لمن هو منهم توخذ من عطیاتهم
 فصل است در عاقله اهل دیت است بر کسی که از ایشان است گرفته شود از مواجب ایشان
 متى خرجت و حید لمن لیس منهم یوخذ من کل فی ثلث سنین ثلثه دراهم و اربعه
 و تنیکه خارج شود و قبیل او است برای کسی که نباشد از اهل دیت گرفته شود از هر یک در سه سال سه دراهم یا چهار
 وان لم یسمع الحی ضم الیه اقرب الاحیاء نسبا الا قرب فالاقرب الباقی
 و اگر طاعت نداشت قبیل هم کرده شود با او نزدیکترین قبا که از او نسبت نزدیک تر است نزدیک درو باشد

لانه مال العامة ۱۲ ف
 والمدينة على مال وفي بنية لا عماره يقربها او جاء مير بحدرو مستحلف
 ودرست بریت المال در بیان آن که آباد آن نبود نزدیکه یا به آبیکه گذشته آن بدر است مستحلف که
 قال قتله زید حلف ما قتلته ولا عرفته قاتلا غیر زید و بطل شهادة بعض
 گفت او قتل کرد او را زید سوگند کرد که نه قتل کردم او را و نه می شناسم قاتل او را سوگند بطل می شود و شهادت او
 اهل الحلة بقتل غیره او واحد منهم و فی رجاین فی بیت و جدا جدا
 اهل محله بقتل سوگند ایشان یکی از ایشان در دو مرد در خانه که باید یکی از آن هر دو
 قتل الا ضمن الاخر بینه قتل قریه امرأه کر الحلف علیها و تدی عاقلتها
 قتل را ضمن شود دیگری دیت او را گشته دین زن مکر کرده شود حلف بر آنها و دیت و بد عاقله او
 فصل فی العاقله العاقله اهل الدیوان لمن هو منهم توخذ من عطیاتهم
 فصل است در عاقله اهل دیت است بر کسی که از ایشان است گرفته شود از مواجب ایشان
 متى خرجت و حید لمن لیس منهم یوخذ من کل فی ثلث سنین ثلثه دراهم و اربعه
 و تنیکه خارج شود و قبیل او است برای کسی که نباشد از اهل دیت گرفته شود از هر یک در سه سال سه دراهم یا چهار
 وان لم یسمع الحی ضم الیه اقرب الاحیاء نسبا الا قرب فالاقرب الباقی
 و اگر طاعت نداشت قبیل هم کرده شود با او نزدیکترین قبا که از او نسبت نزدیک تر است نزدیک درو باشد

قوله ولو كان الجاني في البيت
 فلو لم يبق احد من اهل البيت
 وجب في الجاني ما اذا
 نظر في احد ومنه يعلم انه لو وجد
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه
 في البيت يقوم بعلوم فالحق انه

من الاثر من المقدرفيضم الاقرب والاقرب يحصل تخفيف بكثر العاقله ۱۲ هـ

فصل اول در بیان اقسام قتل
 قتل آگاهانه و غیر آگاهانه
 قتل عمد و غیر عمد
 قتل با سلاح و غیر سلاح
 قتل در راه و غیر راه
 قتل در خانه و غیر خانه
 قتل در روز و غیر روز
 قتل در شب و غیر شب
 قتل در وقت نماز و غیر نماز
 قتل در وقت روزه و غیر روزه
 قتل در وقت حج و غیر حج
 قتل در وقت عمره و غیر عمره
 قتل در وقت زیارت و غیر زیارت
 قتل در وقت دعا و غیر دعا
 قتل در وقت صلوات و غیر صلوات
 قتل در وقت تسبیح و غیر تسبیح
 قتل در وقت تهلل و غیر تهلل
 قتل در وقت تهنیت و غیر تهنیت
 قتل در وقت تبرک و غیر تبرک
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق

فصل دوم در بیان اقسام قتل
 قتل با سلاح و غیر سلاح
 قتل در راه و غیر راه
 قتل در خانه و غیر خانه
 قتل در روز و غیر روز
 قتل در شب و غیر شب
 قتل در وقت نماز و غیر نماز
 قتل در وقت روزه و غیر روزه
 قتل در وقت حج و غیر حج
 قتل در وقت عمره و غیر عمره
 قتل در وقت زیارت و غیر زیارت
 قتل در وقت دعا و غیر دعا
 قتل در وقت صلوات و غیر صلوات
 قتل در وقت تسبیح و غیر تسبیح
 قتل در وقت تهلل و غیر تهلل
 قتل در وقت تهنیت و غیر تهنیت
 قتل در وقت تبرک و غیر تبرک
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق

ای فی الایلاء ۱۲ اف ۱۳
 وظهاره و رجعت و ایلاء و فیتة فیه و اسلامه بلا قتل و رجعت لا ایواء
 ای لو اکره علی الکافر فاسلم ثم ارجمه لا یقتل ۱۲
 وظهاره و رجعت و ایلاء و فیتة فیه و اسلامه بلا قتل و رجعت لا ایواء
 ای لو اکره علی الکافر فاسلم ثم ارجمه لا یقتل ۱۲
 وردت و ان زنی حد الا اذا اکره السلطان کتاب الحجر هو منع نفاذ
 لان الاکره من غیر السلطان لا یحقق ۱۳
 و ردش و اگر زن کار و حد زده شود مگر و قتی که اکره کند بزرگوار شاه کتاب در حجر آن منع بیهوشان
 بقصان عقلم ۱۳
 القول سبب الضغ و الجنون و الرق و ضمنوا بالفعل و اخرا قراره بمال و عمل
 لانه عدم العقل ۱۲ اف ۱۳
 قول است سبب او خودی است و دیوانگی و رقی است من حیث من یستوی فعله مؤخر کرده شود اقرار و بمال و عمل
 هو الذی یعلم الخجل لئلا یس ۱۲ اف ۱۳
 بحد و قود و لا یحجر بسفه و فسق و دین و محرمفت و اجن و طبیب جاهل
 لانه عقلاء مخاطبون ۱۲ اف ۱۳
 کرده شود و بی وقصا و شش و نیک کرده نشود سبب کم عقلی و فسق و دین نیک کرده نشود مفتی ما جن و طبیب جاهل
 ای غیر عاقل ۱۲
 و مکار و فلس و اذا بلغ غیر رشید لم یسلم الیه الا حتی یتبع خمساً و عشرين سنة
 و اگر کسی نفس هر گاه بالغ شود بفر عقل سپرده نشود او را مالش و قتی که برسد بهیت و پنج سالگی را
 اقامه علی و لک ۱۲ اف ۱۳
 و صی تصوف قبله و بعد فی سلم الیه بلا رشق و حبس القاضی المدیون لدینیه
 لانه تعرف فی مال ۱۳
 و صح است تصرف او پیش از و پس از آن پس سپرده شود و او را رشق و نیک کرد قاضی مدیون ابرار دین او
 و قضی در اهرم دین من و اهرم و دنیا نیره من دنیا نیره و باع کل القضاة الا خولاً
 لا یحاج و حبس ۱۲ اف ۱۳
 و ادا کند در اهرم دین و از در اهرم او و دنیا نیره او را رشق و نیک کرد و رشق و نیک کرد او را

فصل اول در بیان اقسام قتل
 قتل با سلاح و غیر سلاح
 قتل در راه و غیر راه
 قتل در خانه و غیر خانه
 قتل در روز و غیر روز
 قتل در شب و غیر شب
 قتل در وقت نماز و غیر نماز
 قتل در وقت روزه و غیر روزه
 قتل در وقت حج و غیر حج
 قتل در وقت عمره و غیر عمره
 قتل در وقت زیارت و غیر زیارت
 قتل در وقت دعا و غیر دعا
 قتل در وقت صلوات و غیر صلوات
 قتل در وقت تسبیح و غیر تسبیح
 قتل در وقت تهلل و غیر تهلل
 قتل در وقت تهنیت و غیر تهنیت
 قتل در وقت تبرک و غیر تبرک
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق

کتاب الحجر

فصل اول در بیان اقسام قتل
 قتل با سلاح و غیر سلاح
 قتل در راه و غیر راه
 قتل در خانه و غیر خانه
 قتل در روز و غیر روز
 قتل در شب و غیر شب
 قتل در وقت نماز و غیر نماز
 قتل در وقت روزه و غیر روزه
 قتل در وقت حج و غیر حج
 قتل در وقت عمره و غیر عمره
 قتل در وقت زیارت و غیر زیارت
 قتل در وقت دعا و غیر دعا
 قتل در وقت صلوات و غیر صلوات
 قتل در وقت تسبیح و غیر تسبیح
 قتل در وقت تهلل و غیر تهلل
 قتل در وقت تهنیت و غیر تهنیت
 قتل در وقت تبرک و غیر تبرک
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق
 قتل در وقت توفیق و غیر توفیق

مختصر و قافیه

آه و فدا لفظی است و نه از حق است
 و الا شایسته است که در این باب
 آه لان انظار را به خود باقی بماند
 و الا شایسته است که در این باب
 آه لان انظار را به خود باقی بماند
 و الا شایسته است که در این باب

و حرج علیه بشرط ان يعلم هو و اکثر اهل سوقه و الا مزا ان استولدها و ضمن قیمتها للغير

یا نموده کرده بشیر طبعی نماید و آنرا آن بازار و کنیز گرام دگر در او را صاحب او و ضامن شود قیمت آنرا برای

و لو شعل دینه مال و رقت لیر مالک سیده مامعه علم یعتق عبد با عتاق و بیع من سیده

و اگر شامل شد این بشر را مالک بشود سید او آنچه با اوست پس را و میشو و بنده با عتاق و دگر را سید

بالقیمه و سیده منه عیها و باقل فان باع باكثر نقص و حط الفضل و بطل ثمنه ان

با قیمت و سید او را با آن یا بکتر پس اگر فروخت به اکثر نقص کند یا کم کند فضل را و باطل شود ثمن او اگر نسیم کرد

مبیع قبل قبضه و له جسد مبیع لثمنه و صحه عتاقه مدیون او ضمن سیده الاقل من قیمته

بیع او پیش از قبضه و او برای دست بند کردن مبیع او برای قیمت و صحیح است عتاق او بیرون را و ضامن شود و باطل

دینه و لو اشتری و باع ساکتا علی ذنه و حجره فهو باذن و لا یباع لانی الا اذا اقر سیده

دین او اگر خرید و فروخت در حالت سکوت از اذن او و حجره پس باذن او فروخت نشود برای دین او دیگر و قبیله او را کند باید

باذنه و تصرف الصبیان نفع کلا سلام و الا انها صحه بلاذن ان ضری الطلاق و

باذن خود و تصرف بچه اگر نافع بود مانند اسلام و قبول کردن به غیر اذن او اگر مضروب مثل طلاق و

العتاق لا وان اذن به و ما نفع و ما ضرر کالبیع و الشراء علی باذن ولیه بشرط

عتاق نه اگر چه اذن شده باشد به آن و آنچه نافع و مضروب مانند بیع و شتر معطوق شود باذن ولی او بشرط

و باطل ختمه آه لان حق المولی کان
 فی العبد من حيث انفسه و دنیا
 اطلعه بالتسليم و لا یقرب
 فی ذمه العبد و المولی لا یستوجب دنیا
 علی عیده ۱۲ و باقی باقی باقی باقی
 ضمن المولی ما تلف الا قیمته و ان دنیا
 از المولی ما تلف الا قیمته و ان دنیا
 قدر دنیا لان حق المولی کان
 فی العبد من حيث انفسه و دنیا
 اطلعه بالتسليم و لا یقرب
 فی ذمه العبد و المولی لا یستوجب دنیا
 علی عیده ۱۲ و باقی باقی باقی باقی

و الا انتم فی هذا البیوع
 و ما فی فایده فایده فایده
 و الا انتم فی هذا البیوع
 و ما فی فایده فایده فایده
 و الا انتم فی هذا البیوع
 و ما فی فایده فایده فایده

لے قولہ ہو فیما ۱۱
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۲
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۳
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۴
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۵
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۶
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۷
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۸
 لے قولہ لا یقبل فیما ۱۹
 لے قولہ لا یقبل فیما ۲۰

لا اذ اقامت موصیہ ثم هو لا یقبل فیما ۱۱
 ای الموصی بہ ۱۲

اگر وقتیکہ فوت شود موصی او بشاوری قبول کردن پس آن مردار تشش است مراد است کہ جمع کند آن قبول صریح

او فعل یقبل حق المالك عما غصب عنه ۱۳
 امر او یزید فی الموصی بہ ما یمنع تسلیما ۱۴

یا قبیحی کہ قطع کن حق مالک را از آنکہ غصب شدہ از وی چنانکہ شتر یا زیادہ کند و موصی بہ بنیہ منع کند تسلیما را بیکر آن

کلت السوقی بسمن البناء وتصرف یزید ملک کالبیع والہبۃ لا یقبل ثوبا وصی بہ ۱۵
 ای کلمات السوین ۱۶

مانند خط کردن ستوبہ روغن بناد و تفرقی کہ زائل کن ملکش مانند بیج و ہبہ نہ بشتن جامہ کہ ولایت کردہ بود آن

ولا یجوز لها وتبطل حبۃ المریض وصیتہ لمن نکحہا بعدھا کافرا ۱۷
 ای لامرأة ۱۸

و نہ بانکہ از آن باطل میشود ہبہ مریض وصیت او برای کسیکہ نکاح کرد آنرا پس از آن ماند اقرارش وصیتش و ہبہ اش

لابنہ کافرا و عبدان اسلام او عتق بعد ذلک و ہبۃ مقعدہ و مفلوبہ و انشل و منسلو ۱۹
 و ہو الذی اصحابہ الفاج ۱۲ ملا علی عمہ الذی صلت انتہادہ ۱۲ جزئی

براسہ پسر او کافرا باشد یا بنده اگر اسلام آورد یا آزاد شدہ پس امان و ہبہ مقعدہ و مفلوبہ و انشل و منسلو

من کل مالہ ان طال ما تہ و لم یخف موتہ و لا فن ثلثتہ وان اجتمع الوصایا قدم الفرض ۲۰
 لانه ظہر من قول موت ۱۲ قد ما الموصی و آخرہ ۱۲

از ہر مالش اگر دراز شدہ مدت او و خوف نیک و مرگ او در زبیر ثلث او اگر جمع شد وصایا مقدم کردہ و فرض

وان تساوت قوۃ قدم ما قدم وان وصی یخرج آخر عند الکمال من بلدہ ان بلغ نفقتہ ۲۱
 ای الموصی لان الظاہر یجوز کمالا ۱۲ جزئی

و اگر برابر باشند قوت مقدم کردہ شدہ و آخر مقدم بود اگر وصیت کردہ و اگر مردہ شود از دیواری ملک او اگر مردہ

و اما الاقرار فلا یسبب الارث و ہو
 البیۃ قائم وقت الاقرار فصار با اختیار
 ثمنہ الا بشار عطا بویستہ ۱۲ ہبہ جند می داد
 لان در حال الموت بہ قولہ آہ و ذلک
 ذلک فان کان یکتب یزید و ما لا فی الاالی
 ان یکتب آخرہ الموت فاذا استخار ولا
 یزید و بعدہ لم یکتب بین الموت و ہبہ
 صاحبہ فی التقرن کا یجوز ۱۲ عبد علی
 الہر جندی ۱۲ قولہ ای جمعی
 آہ لان الواجب علی الموصی
 ما یمنع من بلدہ و لم یزید
 ما یمنع من بلدہ و لم یزید
 ای الموصی ان یخرج ما یمنع من بلدہ
 الی علی الواجب الذی یزید
 علیہ ۱۲ عبد علی
 رجمۃ الذی تخرج فیہ الہر جندی
 فیما کالبیع و ان
 بان ازال اسمہ و اعلم منافق
 ان سہا ای بالاقرار
 فی الموصی ۱۲ ف للعص
 فی الموصی ۱۲ ف للعص
 اسب لہ الاقرار و البیۃ و البیۃ
 ای علی ان یقبل
 مند و فان موتہ ۱۲

کتاب الی صلیح

قوله لا یبشر کفنه آه
 از بیکایون احد بها غالباً
 وفي التاخير ما لم یست
 لا یتبککنا من التاخری
 بوجدهی ۱۲ قوله
 وقضاه آه لعمم الاحتیاج
 فی ذلک الی الدرای ۱۲
 الی بن ۱۲ قوله
 وقضاه آه لعمم الاحتیاج
 فی ذلک الی الدرای ۱۲

لا یبشر کفنه و تمهینه و خصومه و فی حقوقه و قضاء دینه و طلبه شراء حاجته ^{لطف}

مکون یجری کفن او و تمهینه او و خصومت در حقوقش و قضاء دینش و طلبش و خریدن حاجت طفل

ولا یتأهل له و اعتاق عبد معین و رد و دیعة و تنفیذ وصیة معینین فی جمع اموال ^{لعمم الاحتیاج الی البر ۱۲}

و قبول کردن هر چه برایش و اعتاق بنده معین و رد کردن دیعت جاری کردن وصیت کرد و معینین باشند جمع کردن اموال

صانعة و بیع ما یخاف تلفه و وصی لوصی و وصی فی ماله و لا یتبیع و وصی لا یشترى ^{لعمم الاحتیاج الی البر ۱۲}

صنایع و فروختن آنچه خوف هلاک او باشد و وصی وصی است در مال او و نه فروشد و وصی و خردد

ما یتغابن و یدفع ماله مصابة و شركة و بضاعة و یجتال علی الاطلاق ^{لعمم الاحتیاج الی البر ۱۲}

بما یتغابن و یدفع ماله مصابة و شركة و بضاعة و یجتال علی الاطلاق

ولا یقرض و یدبیه علی الکی و الغائب لا العقار ولا یتجر فی ماله کتاب الخنثی ^{لعمم الاحتیاج الی البر ۱۲}

و قرض ندهد و یدبیه بر کسی غائب مگر بر زمین را و تجارت نکند در مالش کتاب است در بیان خنثی

هو ذ و فوج و ذکر فان بال من ذکرة فذکر وان بال من فوجہ فأنثی فان بال ^{لعمم الاحتیاج الی البر ۱۲}

او صاحب فوج است و ذکر پس اگر بول میکند از ذکر پس اگر بول میکند از فوج خود پس اگر بول میکند

منها حکم بالاسبق وان استویا فمشکل فان قام فی صفین ^{لعمم الاحتیاج الی البر ۱۲}

از هر دو حکم کرده شود به اسبق آن و اگر یکسان باشند پس خنثی مشکل است پس اگر استاده و بعد زمان

از هر دو حکم کرده شود به اسبق آن و اگر یکسان باشند پس خنثی مشکل است پس اگر استاده و بعد زمان

کتاب الخنثی

قوله لا یبشر کفنه آه
 از بیکایون احد بها غالباً
 وفي التاخير ما لم یست
 لا یتبککنا من التاخری
 بوجدهی ۱۲ قوله
 وقضاه آه لعمم الاحتیاج
 فی ذلک الی الدرای ۱۲
 الی بن ۱۲ قوله
 وقضاه آه لعمم الاحتیاج
 فی ذلک الی الدرای ۱۲

قوله لا یبشر کفنه آه
 از بیکایون احد بها غالباً
 وفي التاخير ما لم یست
 لا یتبککنا من التاخری
 بوجدهی ۱۲ قوله
 وقضاه آه لعمم الاحتیاج
 فی ذلک الی الدرای ۱۲
 الی بن ۱۲ قوله
 وقضاه آه لعمم الاحتیاج
 فی ذلک الی الدرای ۱۲

حمد المصداق لا نعام اتمام الكلام بأحسن النظام وما ادرى بك ما احسن النظام
 نظام فخر به الايام ويقطع به الابرام ونصلي صلوة على اجل الانام صاحب
 الكرامة والمقام وعلى له وصحب الغرا الكرام وبعد فيقول لراجي الى رحمة ربه
 الكريم الفقير محمد عبد الرحيم ابن المرحوم مولانا محمد عبد الرب ستره الله
 مما اكتسبه بما كسب ان الجلد الاخير من مختصر الوقاية لما كان مرتقيا درجات
 الرواية والدراية ولم يتصدار باب المطالع الى تهذيبها وتنقيحها بالحواشي
 المفيدة والنكات الفريدة امرني بعض الاحباب ان ازينه بالحواشي
 والنكات تبرز فوائد معانيها وتظهر عواطف العبارات فشرعت في
 مقصوده على حسب الاقتراح وابتدأت على حسب الاحاسر فخشيت
 من الكتب المفصل للذي الهداية والكفاية والعناية والنهاية
 وتناجى الافكار والبرجندى وآبى المكاسم مع الرموى واكتسمنى
 وشرح الالياس والكافي وغير ذلك كما يعلم بالنظر الى فيه فحاء
 بحمد الله كتابا يورى من مطالعته غرائب الاحكام ويذكر من قراءته
 مناجاة السلام والمرجو من الاخوان الموصوفين بالانصاف ان ينظروا
 العناية على لا يورث نفسه من السهو والنسيان في نقل الرواية
 المعظم ^٣ تسعة عشرة بعد ثلث
 عليه وعلى له وصحب صلوة رب المشرقين
 والحمد لله رب العالمين

سبيلنا على الناجي الموسوي باسمه صديق خواجہ محمدی

نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت
مطلع الانوار - نظم از طوطی ہند امیر خسرو دہلوی تجتبی	۴	فوائد سعدیہ - از قاضی ارغوانی علیخان تصوف مین	۱۲
مولانا ابوالحسن فرید آبادی -		پند نامہ عطار - از حضرت شیخ فرید الدین -	۱
حدیقہ حکیم سنائی - معروف بہ آئی نامہ مع شرح		منطق الطیر - از حضرت فرید الدین عطار قدس سرہ	۶/۲ پائی
جدید موسوم بمرآۃ الحدائق وحل غوامض جس کے		فوائد الفوائد مصنفہ حضرت محمد نظام الدین	
شارح مولانا عبداللطیف رحیمین کاغذ سفید گندہ -	۶/۲ پ	اولیٰ و مطبوعہ ۱۸۹۴ء	۸
ایضاً - کاغذ خنائی	۴	میباید شنید - رموز شریعت قابل دید از شاہ رفیع	۶ پائی
کیمیائے سعادت - از امام غزالی معروف بتداول	۴	مرغوب القلوب - مصنفہ مولانا شمس الدین	
ہدایت المومنین - رسالہ در بیان سعیت صالحین	۱	واضح مستلم -	۱
از ملا معین الدین -		ایضاً - خفی قلم -	۳ پائی
مطالب شیدی - از حضرت شاہ تراز علی قلندر قدس سرہ	۱۰	زبدۃ المقامات - جامع حالات حضرت	
رسالہ معرفۃ السلوک - از حضرت شاہ		خواجہ بابی باللہ شیخ احمد المعروف محمد دالت ثانی رحمہ	
محمود خوش زبان -	۲	ادراں کے خلفاء وغیرہ کے حالات رحمۃ اللہ علیہم جمین -	۶/۲ پائی
نفحات الانس - مع حواشی مفید از مسلا		رسالہ رموز الحقیقہ - اس دو پیسے کی کتاب	
عبد الرحمن جامی -	۴	مین ایک ایک نکتہ ہزار ہزار روپیہ سے بڑھ کر قیمتی ہے -	۶ پائی
انوار الرحمن - در ملفوظات از مولانا شاہ		بیمبر نامہ - مصنفہ فرید الدین عطار کاغذ سفید	
عبد الرحمن جدید الطبع -	۴ پ	مطبوعہ ۱۸۹۸ء	۳ پائی
لمعۃ الانوار - معروف بہ ہدایۃ المجاہد - مؤلفہ		مثنوی راجعہ مطبوعہ ۱۸۹۱ء	
حضرت شاہ محمد ہمدی -	۶/۲ پائی	مثنوی شیخ	
نغمۃ عشاق - قرآن و حدیث سے ثابت	۸	مثنوی شیخ	
کیا گیا ہوا از مولوی نور اللہ مرحوم -		عارفانہ	
مصلح الہدایۃ - ترجمہ عوارف از حضرت			
شاہ محمد کاشانی -	۹/۲ پائی		

نام کتاب	قیمت	نام کتاب	قیمت
ثنوی مولانا روم - قدس سرہ مقبول عام چار مصرعہ محشی ہر شش دفتر مع تکرار دفتر ہفتم کاغذ سفید و حنائی -	۸ روپے	جیلانی مع شرح فارسی از شاہ عبدالحق محمد ثلوی ارشادات فقر و تصوف میں -	۱۱۲ روپے
شرح ثنوی روم - از ملا بحر العلوم رح مقبول عام - مجلد کامل	۵ روپے	ولیل العارفین - ملفوظات حضرت سلطان مسین الدین چشتی جمع کردہ حضرت قطب الدین بخستیار کاکی -	۲۲ روپے
شرح ثنوی روم - از شاہ عبد اللطیف معروف بہ الطائف معنوی -	۸ روپے	ثنوی مے رنگ - از حضرت خواجہ خواجگان قطب الدین بخستیار کاکی مستدرس سرہ	۶۴ روپے پائی
التاویل الحکم - فی مشابہ فصول الحکم مصنفہ مولوی محمد حسن امرہ ہوی -	۶ روپے	ثنوی بزم وصال - معرفت کے مذاق میں عمدہ ثنوی ہے -	۸ روپے
شرح ثنوی روم - از ملا محمد رضا معروف بہ مکاتبات رضوی -	۹ روپے	مجموعہ نکات فقر - چار رسالہ نظم از مولوی مظفر علی العلانی -	۳ روپے
جو اہر غیبی - از حضرت مظفر علی شاہ اکبر آبادی بحث وحدت وجود و توحید صفات و تحقیق رسالت مراتب علم و مسئلہ طریقت کا تذکرہ مطبوعہ ۱۸۹۸ء -	۳ روپے	لوائح جامی - از مولانا عبد الرحمن جامی - گنجینہ عرفان - مجموعہ شش ثنویات -	۱ روپے پائی
شرح ثنوی مولانا روم - کامل در دو جلد حامل التین ہر شش دفتر از مولوی علی محمد آبادی حامل التین -	۵ روپے	ثنوی سرار العوارف - ثنوی ذو بحرین - معروف بمرآة القرآن مؤلفہ مولوی سید اکبر علی خان شیرازی عارف -	۱ روپے
الغنیات - مختار روم -		مقالات الصوفیہ - از حضرت شاہ تراق کا کوئی رحم مطبوعہ غیر -	۲ روپے
		ایضاً - مطبوعہ مطبع شرح دیوان حافظ - از مولوی سید صادق علی گھنوی	۸ روپے
			۵ روپے